

GŁOS PORANNY

DZIENNIK SPOŁECZNY, POLITYCZNY I LITERACKI

Redakcja: Piotrkowska 101. Tel. 144-44, 166-66, 177-77 i 188-88. Redaktor przyjmuje od g. 6-ej—7-ej wiecz. Cena 20 groszy Administracja: Piotrkowska 70. Tel. 222-22, 266-66 i 188-88. Tel. nocne 144-44, 177-77 Nr. konta P.K.O. 66.155

WYBUCH WOJNY NIEUNIKNIONY Rozpaczliwe wysiłki Laval'a w celu ratowania zagrożonego pokoju

Czy Anglia zapoczątkuje przewidziane sankcje wobec Włoch?

Głos Francji zabrzmiał dziś przez usta premiera Laval'a z trybuny zgromadzenia ligi narodów nutą optymizmu. Szef rządu francuskiego, wyznając głęboki wstręt swego kraju do wojny, wyraził jednocześnie wiarę w powodzenie podjętych z Rzymem rokowań i w możliwość ci zażegnania widma krwawego starcia z Abisynją.

Premier Laval bowiem — spowodowany wczoraj odroczeniem prac komitetu 5-ciu, zdwoił wysiłki koncyliacyjne. Wszystkimi drogami dyplomatycznymi porozumiewa się z Rzymem i liczy jeszcze — tak po wiada przynajmniej — na pokojowe załatwienie konfliktu, choćby w ostatniej chwili.

Możliwości są małe, bodajże nie dostrzegalne i dlatego w przemówieniu premiera Laval'a wybitnie zarysowana została postawa Francji na wypadek nieudania się wysiłków, zmierzających do dogodzenia pewnym pretensjom Włoch przy zachowaniu choćby pozornie suwerenności Abisynji.

Premier Laval stanął mroczycie w gestniejącym szeregu obrońców po stanowien paktu ligi narodów i podkreślił, że Francja święcie im weterności dochowa.

Oto cała sytuacja drugiego tygodnia narad genewskich, ściśle jak w zwierciadle odbita w mowie pierwszego delegata Francji. Rokowania trwają. Możliwość powstrzymania Włoch od pochodu na Abisynję są nikle wprawdzie, ale — w opinii francuskiej — istnieją jeszcze. Jeżeli natomiast wysiłek komitetu 5-ciu będzie daremny, jeżeli w Afryce padną strzały, przed Genewą stanąłby problem zastosowania sankcji wobec Włoch. Wówczas głos będzie miała przede wszystkim Wielka Brytania, która problem ten najotwarciej stawia i pierwsza — spodziewać się należy — z nieprzejednanego stanowiska swego wyciągnie konsekwencje.

GENEWA, 13. 9. (PAT). Na dzisiejszym przedpołudniowym posiedzeniu zgromadzenia ligi narodów pierwszy zabrał głos delegat Francji, premier Laval, stwierdzając na wstępie, że określi stanowisko swego kraju w debacie, wymagającej od wszystkich wzięcia na siebie odpowiedzialności.

Przypomniawszy stanowisko, zajęte przez Francję na radzie, premier Laval podkreślił, że Francja jest wierna paktowi ligi i nie może nie dotrzymać swych zobowiązań. Liga narodów zrodziła się z cierpień ludzi i powołana została do życia celem zapobiegnięcia wojnie na przyszłość.

Mimo niektórych rozczarowa-

wań, wiara Francji w ligę narodów nigdy nie osłabła, a delegaci francuscy usiłowali stale wzniecać jej autorytet moralny.

Polityka Francji opiera się na pakcie ligi narodów.

Do osłabienia tego paktu dopuścić nie można.

Stwierdziwszy dalej, że traktaty locarneńskie, układy z Małą Ententą, pakt francusko-sowiecki i układy rzymskie opierają się na pakcie ligi, mówca wyraża opinię, że wszelki uszczerbek, któryby poniosła liga narodów, byłby uszczerbkiem Francji.

Przechodząc do omówienia wczorajszej mowy sir Samuela Hoare, którą premier Laval nazwał mową o wysokim poziomie myśli, premier Laval zwrócił uwagę na wolę Anglii do przystąpienia bez zastrzeżeń do systemu zbiorowego bezpieczeństwa. Nikt nie przyjął z taką satysfakcją słów ministra Hoare, nikt nie może lepiej ocenić wogóle takie go zobowiązania, jak Francja.

Mówca cieszy się z niej wraz ze swoim krajem, który rozumie konieczność ścisłej współpracy z Wielką Brytanią dla obrony pokoju i ochrony Europy.

Przypomniawszy z kolei o programie z 3 lutego b. r. mówca zauważa, że trudności zatrzymały wprowadzenie w życie tego programu. Piękne sny, jakie wiązano z tym programem, miałyby się obecnie ziścić? Mówię — ciągnął dalej premier Laval — w imieniu kraju, który nie obawia się wojny, ale który jej nienawidzi, który, mimo największych enót wojskowych, posiada namiętną miłość pokoju dla wszystkich.

Poruszając sprawę zatargu, który zaciążył na zgromadzeniu ligi narodów, premier Laval czy-

ni to nie bez wzruszenia ze względu na układy, podpisane w Rzymie. 7-go stycznia — mówił Laval — załatwiliśmy ostatecznie z Mussolinim sprawy, mogące nas dzielić, kierując się interesami nie tylko obu naszych krajów, ale i interesami pokoju europejskiego.

Oceniając należycie przyjaźń włosko-francuską, uczyniłem wszystko, aby nie mogło zaszkodzić nowej polityce, łączącej Francję z Włochami. W Stresie wraz z delegatami brytyjski mi stwierdziliśmy u szefa rządu włoskiego tę samą wolę służenia sprawie pokoju.

Jesteśmy przekonani, że szef rządu włoskiego wytrwa w tej współpracy.

Nie oszczędziłem sobie żadnego wysiłku, zmierzającego do pojednania.

W ciągu prac rady ligi będę miał raz jeszcze satysfakcję wypełnienia obowiązków, wpływających dla mnie z przyjaźni do Włoch oraz z tytułu członka ligi narodów.

Nadal żywię nadzieję, że rada ligi będzie mogła niebawem wypełnić swe zadanie pojednawcze.

Są one wprawdzie ciężkie i trudne, ale nie beznadziejne. W łonie komitetu pięciu badamy wszelkie wnioski, zdolne dać zadośćuczynienie uprawnionym aspiracjom Italji w granicach, dających się pogodzić z poszanowaniem suwerenności innego członka ligi narodów.

Trzeba, aby było wiadomem, że nie ma żadnego nieporozumienia pomiędzy Francją a W. Brytanią w poszukiwaniu skutecznego rozstrzygnięcia zatargu drogą pokojową.

Przypomniawszy dalej o sześliwym rozwiązaniu w ciągu ostatniego roku sprawy Saary i zatargu węgiersko-jugosłowiańskiego, mimo, że w obu tych sprawach piętrzyły się przeszkody, które zdawały się niemożliwe do pokonania, premier Laval oświadczył na zakończenie swej mowy:

Gdyby w danym wypadku wysiłki nasze zawiodły, wytworzyłaby się nowa sytuacja, która wymagać będzie zbadania.

Wszyscy jesteśmy związani węzłami solidarności, która określi nasze obowiązki.

Zobowiązania nasze zapisane są w pakcie ligi narodów. Francja nie uchyli się od nich.

Dokończenie na str. 3-ej)

Włochy nie ustąpią!

Zamiary w stosunku do Abisynji nie ulegną zmianie

PARYŻ 13 IX. (PAT). Rzym przyjął, jak twierdzi Havas, mowę Laval'a ze zrozumieniem i z przychylnością. Uważają za zrozumiałe, iż szef rządu kraju, którego polityka oparta jest o ligę narodów, był obowiązany do wyrażenia swej wierności wobec paktu ligi. Z uznaniem są ocenione wysiłki Francji, zmierzające do pogodzenia tradycyjnych zasad jej polityki na terenie międzynarodowym z wiernością dla przyjaciół.

W kołach politycznych dodają jednakże z naciskiem, iż punkt widzenia włoski w sprawie abisyńskiej w nieczem nie uległ zmianie i że Włochy w dalszym ciągu będą podążały

po drodze, jaką sobie wytknęły.

RZYM, 13 IX. (PAT). „Gazetta del Popolo“ rozważa trzy sposoby rozwiązania problemu nadmiaru ludności, który leży u podstawy rozszerzeń włoskich w Afryce:

1) słuszny rozdział bogactw przez tego, kto je posiada. Jest to rzecz do zbadania, jak powie dział sir Samuel Hoare. Musimy na to poczekać.

2) Objęcie w posiadanie jedyne go jeszcze wolnego obszaru kolonialnego, co właśnie Włochy postanowiły uczynić i co wywołuje taki gniew Anglii wreszcie

3) wojna przeciwko państwu

bogatemu w kolonje. Innego wyjścia niema. Dwa pierwsze rozwiązania upadły, wobec czego pozostaje tylko trzeci sposób, t.j. PROWADZIĆ WOJNĘ Z PAŃSTWEM KOŁONIALNEM, AŻEBY ZAWŁADNĄĆ JEGO BOGACTWAMI.

Tysiące żołnierzy płynię

RZYM, 13 IX. (PAT). Dywizja „Assietta“ jest załadowywana na okręty w porcie genueńskim i w najbliższych dniach wyjeżdża do Afryki wschodniej.

RZYM, 13 IX. (PAT). Na statku „Saturnia“ odjechało z Neapolu 4 tys. żołnierzy i oficerów dywizji czarnych koszul „21 kwietnia“.

Groźby pod adresem Anglii

Koncentracja floty brytyjskiej na morzu Śródziemnym spotka się z poważną odpowiedzią ze strony Włoch

RZYM, 13 IX. (PAT). Dziennik „Azine Coloniale“ zwraca uwagę na przybycie wielkiej floty brytyjskiej na morze Śródziemne, podkreślając, że Gibraltar, Malta, Cypr i Aleksandria są dziś w stanie obrony i ataku. Wzdłuż wybrzeży Egiptu i Palestyny krążą torpedowce i statki strażnicze. Podobno działalność zaznacza się również w Agaba na morzu Czerwonem i Aden gotów jest

na przyjęcie floty z Indji. W Gibraltarze oczekuje się nadejścia okrętów, które znajdowały się na Małych Antylach.

W Southampton skoncentrowana będzie część home floty. Floty śródziemnomorska i atlantycka spotkają się w Navarino. Obecność tylu jednostek floty brytyjskiej na morzu Śródziemnym oraz przygotowanie baz jest — zdaniem dziennika — znaczącym aktem poli-

tycznym. Osiągnięto taki stopień zbrojeń, że zaczyna to grozić alarmującą naszej pozycji na morzu Śródziemnym i Czerwonem. Przybycie każdego nowego okrętu angielskiego na „Mare Nostram“ nie może nie wywołać zarządzeń z naszej strony. Odpowiedź musi być o wiele poważniejsza, gdy Anglia zechce sprowadzić w sąsiedztwo naszych wód swoją flotę krajową.

Człowiek, który lubił blondynki

Proces Hirschlanda za splamienie rasy germańskiej

Sensacyjny proces Hirschlanda wywołał w całym Magdeburgu atmosferę gorączkowego zdenerwowania, jak donosi nam właśnie pismo „Stürmer”. Tygodnik ten stał się najpopularniejszą lekturą niemiecką, ulubioną strawą codzienną niemałego odłamu społeczeństwa niemieckiego. Dwieście tysięcy egzemplarzy tygodniowo, to nie mało! Poza „Stürmer”, specjalizujący się w zagadnieniu żydowskim, wywieszany bywa na wszystkich placach, miejscach publicznych, na większych gmachach, na fabrykach — wogóle wszędzie, gdzie mogą gromadzić się ludzie.

Obecnie „Stürmer” święci olbrzymi tryumf. Już lata całe z powodzeniem przedstawiał żydów, jako diabłów, wcielonych w ludzką postać i specjalizuje się w problemie „hańbie rasy” (Rassenschändung). Ale nie łatwe to było zadanie przerobić na swą modłę czytelników niemieckich. Niemcy żyli przez długie lata pospolnie z żydami, nie czyniąc większych różnic. Lecz wszystko można zmienić nawet charakter całego narodu. Mamy najlepszy dowód w Niemczech. Potęga wyuzdanej agitacji jest straszliwa. Kiedykolwiek w historii ludzkości panowała epidemia szaleństwa tłumy, starano się ją zwalczać, jako chorobę. Ale w Niemczech choroba ta ma najidealniejsze warunki rozwoju, a bakterje nienawiści rasowej niestrudzenie szczepi „Stürmer” od dłuższego szeregu lat.

Obecnie udało się w Magdeburgu zainscenizować proces zupełnie wyjątkowej skali przeciw jednemu z „hańbieli rasy”. Jest to naprawdę olbrzymi sukces Streichera i jego przyjaciół, gdyż mimo wszystko nie było dotychczas w sądownictwie paragrafu o „hańbieniu rasy”. Po raz pierwszy udało się uczynić przedmiotem postępowania karnego fakt, że żyd utrzymywał bliższe stosunki z kobietami aryjskiego pochodzenia. Dlatego miasto Magdeburg znajduje się w stanie silnego zdenerwowania i gorączkowego podniecenia. Oczywiście w podnieceniu tem trudno przeprowadzić granicę, gdzie kończy się zapał „stürmerowców” i gdzie zaczyna się churzenie ludzi rozumnych. O te rzeczy składają się na nastrój, pod znakiem którego żyje obecnie Magdeburg.

Winowajcę widzimy przed sądem w Magdeburgu. Jest stary, rannie ubrany, z ostrożności przypiął sobie do kłapy krzyż żelazny — odznaczenie z czasów wojny światowej. Jest to p. Hirschland, dyrektor wyższej szkoły handlowej, człowiek, który ma jeszcze iluzję co do sądów i sprawiedliwości w Niemczech. W czasie wojny walczył z entuzjazmem za cesarza niemieckiego i za wszystko, co czciła jego ojczyzna. Ale Niemcy zmieniły swą ideologię, a „Stürmer” w ataku szaleńczo pisze: „Pan Albert Hirschland nie jest Niemcem, pan Albert Hirschland jest żydem”.

Pomimo to p. Hirschland wierzy przyrzeczeniom. Kiedy władzę obejmował Hitler, powiedziano oficjalnie, że ci żydzi, którzy walczyli za cesarza i ojczyznę, są żydami „szlachetniejszymi” i mogą korzystać ze wszystkich obywatelskich praw w Niemczech. Pan Hirschland ma zasługi wojenne, ma krzyż, a teraz stoi przed sądem, oskarżony o rzecz conajmniej śmieszna. Miał wielu przyjaciół, również aryjskich, znał dużo kobiet, również wiele aryjek. Jego stosunki przyjacielskie z temi znajomymi czasami przechodziły w stosunki bardziej zażyłe, nad czym się jednak nigdy nie zastanawiał, bowiem żył tak, jak to było w Niemczech, słynących z pewnej swobody seksualnej, zwyczajem, a nawet „dobrym tonem”. Całe nieszczęście, że podobały mu się blondynki o niebieskich oczach.

P. Hirschland, chcąc jeszcze ściślej zespolić się z narodem niemieckim, w r. 1935 wychrzczył się. Tym czynem obudził większe antypatie, niż sam proboszcz, który dawał mu chrzest, a o którym napisał „Stürmer”, że wygląda jeszcze bardziej „po żydowsku”, niż chrzczony żyd. Fatalne skutki dla p. Hirschlanda miały jego uszy. Czytamy o tem w „Stürmerze”:

Jego uszy są na dole splecione, przynięcone, wyglądają jak ucha garnka. Nos zakrzywiony na końcu, broda ucieka do tyłu, oczy ciemne i niestałe — to wszystko wypala na nim znamię: żyd!

A jeśli tak wyglądający człowiek ma do tego szkołę, doskonale prosperującą i przynoszącą dobre zyski, losy jego są zdecydowane. Zresztą rzeczywiste motywy nienawiści do niego przebijają wyraźnie z poniższej wzmianki „Stürmera”:

Szkoła pod naciskiem ludności została zamknięta. Narodowi socjaliści nalepili na pis: „Żydowska szkoła zamknięta”.

Cel osiągnięto. Był to już najwyższy czas. Bowiem od początku ery hitlerowskiej liczba uczniów i uczennic w tej szkole wzrosła o 100 procent. Dalszemu rozwojowi trzeba było położyć kres.

Sam proces przekształcił się w wyśmiewanie się ze wszystkich stuletnich zasad prawnych państw cywilizowanych. Wszczęto postępowanie karne bez żadnych podstaw rzeczowych. Oskarżenie opiera się jedynie na fakcie obcowania płciowego z kobietami innej rasy, nie żydowskiej.

Pamiętnik jest dla Don Juana rzeczą zawsze niebez-

pieczną. Nasz Don Juan — Hirschland pisał podobno w latach 1925 — 27 pamiętnik, który stał się materiałem do wodowego procesu o „hańbie rasy”. Oskarżony przysięga, że są to sfałszowane pamiętniki, że nigdy pamiętników nie pisał. Ale sąd nie słucha jego wywodów, nie trzaskając się nawet nad wezwaniem rzeczoznawców pisma. O przebiegu p. Hirschlanda czytamy w „Stürmerze”:

„Żyd postępował niezwykle wyrafinowanie; rozmawiając z kobietą, zawsze poruszał tematy erotyczne. Mówił o swych znajomościach i o swych doświadczeniach. Tak zaczynało się uwodzenie. Aby podniecić zmysły swych ofiar, zamawiał ciastka i mocną kawę. W ten sposób żyd podniecał nie żydówki, aż traciły zmysły” („Bis zur Sinnlosigkeit”).

Kobiety były jak gdyby hipnotyzowane. Przed niemi otwierał się nowy świat, a niezdolne do stawiania oporu, staczały się. Z cynicznym uśmiechem (Höhnlichkeit) żyd mógł wpisać do swego pamiętnika nowe szańbienie”.

„Po dokonaniu szańbienia kobieta wpadała w zupełną moc mężczyzny. Jego chęć, aby zbeszcześcić ją

aż do dna, nie miała granic. W krótkim czasie udawało mu się zatruć jej krew, zbeszcześcić ciało i sfalszować duszę. To znaczy, że postępowanie ściśle według zasad almułu”.

Naturalnie z największym zainteresowaniem czekało na zeznania świadków, w tym wypadku owych kobiet, narkotyzowanych przy pomocy... kawy i ciastek. A najgorsze było, że żadna z nich nie powiedziała na niekorzyść p. Hirschlanda. Na ten temat pisze „Stürmer”:

„Żyd pozabawił te niezłomskie kobiety ich rasy. Rasowo i duchowo nie należą już one do narodu niemieckiego. Dostały się w szpony żyda. W sposób widoczny stają po jego stronie. Jest to dowód prawdziwości odwiecznego prawa: stały się ofiarą grzechu przeciw krwi. Pozbawione są rasy i pochodzenia (entrasst und entartet”).

Nastrój w Magdeburgu nie jest jednak takim, jakim chciliby go niektórzy widzieć. Proces wywołał dużo podniecenia i krzyku, ale spodziewano się większych rezultatów. Rodzina oskarżonego jest licznie odwiedzana przez znajomych i nieznanymi, którzy nie mogą zrozumieć, jak można robić podobny proces i to na podstawie faktów, które miały miejsce przed dziewięć laty. Oskarżony nie traci sympatii swych przyjaciół, naodwrot, nawet obcy ludzie wyrażają rozzuchowanie. Cóż się jednak dzieje w sali obrad sądowych?

Rzecznik oskarżenia prokurator Kürth domaga się dla oskarżonego wysokiej kary: 15 lat więzienia i dożywotnie więzienie prewencyjne. Oskarżyciel publiczny motywuje to tak:

„Jest jasne, że oskarżony, to typ niebezpiecznego złooczyńcy. Jest to złooczyńca, którego należy na zawsze wykluczyć ze społeczeństwa. Żaluje, że nie może podać wniosku, mówiącego jak go unieszkodliwić, tak jak to uważam za konieczne. Oznajmiam jednak, że musi się tu uczynić wszystko, aby świat niemieckich dziewcząt i kobiet uchronić przed podobnymi elementami. Przede wszystkim nie wolno nam zapominać, że kobieta, która stała się ofiarą podobnego szańbienia rasy, nie może już nigdy stać się matką niemiecką”.

W przerwie po mowie prokuratora Hirschland starał się popępniać samobójstwo.

Wyrok brzmiał: 10 lat więzienia i dożywotni dozór prewencyjny, co stanowi obecnie w Niemczech nowy rodzaj kary, również odsiadki w więzieniu.

Obecni na rozprawie hitlerowcy przyjęli odczytanie wyroku okrzykami: „Heil”.

Tak wygląda dziś sprawiedliwość w Trzeciej Rzeszy.

Pritomnost.

Maszyny, które wygrały wojnę

Rocznica pojawienia się czołgów na polach bitew

Wielki tryumf, jaki odnieśli francuzi w końcowej fazie wojny europejskiej, w lipcu 1918 roku pod Soissons, a potem, w sierpniu, anglicy pod Cambrai, był przedewszystkiem sukcesem ataku czołgów na pozycje niemieckie.

Pierwszy chrzest bojowy otrzymały czołgi 15 września 1917 roku w bitwie pomiędzy Sommą a jej prawym dopływem, Ancre. Dzień ten był klęską dla Niemców. Wspólny atak angielsko-francuski rozpoczął się nad ranem, o godzinie 6 m. 20. Pogoda była piękna z lekką mgłą, zapowiadającą zbliżającą się jesień. Samoloty angielskie od świty szybowyły nad pozycjami niemieckimi: strąciły 15 aparatów nieprzyjacielskich, a 9 zmusiły do lądowania. Inne zniżały się nad okopami, ostrzeliwując z mitraljez piechotę i artylerię niemiecką.

Największym ewenementem bitwy, którą stoczono tego dnia było pojawienie się na linii bojowej nieznanych dotychczas nikomu maszyn. „Olbrzymie, budzące przerażenie maszyny, które wyrzucając ogień wszystkie mi otworami, wspinają się po najbardziej stromych pochyłościach, obalając wszystkie przeszkody, przerywają zaskaki z drutów kolezastych, miażdżą wszystko po drodze: oto czołgi”. Takie reminiscencje wyniósł uczestnik tej bitwy, w czasie której po raz pierwszy pojawiły się czołgi.

Były to czołgi angielskie, inaczej tanki, jak je wtedy zwano. Nazwa „tank”, co znaczy zbiornik, powstała z chęci ukrycia przed wywiadem niemieckim ich przeznaczenia. Oficjalnie po dawano, że są to cysterny do przewożenia benzyny lub wody na front.

Prototypem czołgów był wynalazek R. L. Edgewortha w r. 1770 gąsienic o płytach drewnianych, dających się nakładać na koła zwykłego wozu. Wprowadzenie silników spalinowych pchnęło naprzód sprawę wozów gąsienicowych. Już w r. 1908 na paradzie wojsk angielskich w Aldershot pojawiły się samochody gąsienicowe. Amerykanie udoskonalili wozy gąsienicowe i pierwszy zastosowali je w rolnictwie oraz do celów transportowych w wojnie z Meksykiem.

Najdoskonalszym typem bezpośrednio przed wojną był czołg amerykański systemu Holta, zwany Caterpillar („gąsienica”), na którego podwoziu oparli francuzi konstrukcję swego pierwszego typu czołgów. — W czasie wojny używano je do przewożenia amunicji i dział ciężkiego kalibru.

Projekt zbudowania „ładowego kręzownika” gąsienicowego powstał w kołach marynarki angielskiej. Projekt ten pomysłu Sterna znalazł poparcie ówczesnego ministra marynarki Churchill i z początkiem 1915 roku przystąpiono do prób. Pierwsze czołgi angielskie pojawiły się już w lutym 1916 roku. — Równocześnie prawie, z końcem grudnia 1915 roku, we Francji również zaczęto robić próby z czołgami. (—).

Szöke Szakall Tibor v. Halmai Ernest Verebes Rozsi Barsonyi

zapowiadają swój przyjazd do Łodzi

„PALACE”
(Piotrkowska 108)
Dziś powtórzenie premjery!

Najwspanialsze arcydzieło europejskiej produkcji „Universalu” 1935 | 36 r.
mówione po niemiecku

Syn marnotrawny

(DER VERLORENE SOHN). — Film nagrodzony złotym medalem na tegorocznej Międzynarodowej Wystawie Filmowej w Wenecji — W roli tytułowej LOUIS TREKKER — Najgenialniejszy aktor i reżyser Europy. — W roli tytułowej ulubieniec kobiet całego świata.

Dziś od 12—4
2 poranki
ceny miejsc od

80
GR.

Wybuch wojny nieunikniony

(Dokończenie)
Londyn zadowolony

LONDYN, 13 IX. (PAT). — Kola polityczne brytyjskie, we dług Reutera, przywiązują wielką wagę do przemówienia Laval'a, wygłoszonego na zgromadzeniu ligi narodów, ponieważ wskazuje ono, że Francja zamierza wykonać w całości swe zobowiązania. Wyrażane jest zadowolenie, iż polityka francuska jest całkowicie zgodna z polityką Wielkiej Brytanji

Konferencja
Beck — Hoare

GENEWA, 13 IX. (PAT). — Dziś rano minister spraw zagranicznych Beck odbył blisko godzinna rozmowę z brytyjskim ministrem spraw zagranicznych sir Samuelem Hoare.

Negus schował
klejnoty koronne

LONDYN, 13.9. (PAT) — Donoszą z Addis - Abeby, że Negus zabezpieczył klejnoty koronne w specjalnie zbudowanym betonowym schronie, którego miejsce trzymane jest w ścisłej tajemnicy. Klejnoty składają się m. in. z korony Negusa Theodora, którą zdobył król Jerzy V zwrócił Negusowi w r. 1925, naszyjnik złoty, należący, wedle podania, do królowej Saby, który nosiły wszystkie władczynie Abisynji, diadem koronacyjny oraz herło, będące darem króla Jerzego V.

Zwołanie sejmiku
nastąpi między
15 a 20 października

Warsz. kor. „Głosu Porannego“ telefonuje:

Jak się dowiadujemy, zwołanie nowego sejmiku ma nastąpić pomiędzy 15 a 20 października. Przedtem jeszcze, a prawdopodobnie już w przyszłym tygodniu ma nastąpić zmiana rządu.

Wylosowane bony
funduszu inwestycyjnego

WARSZAWA, 13.9. (PAT) — W dniu 12 września 1935 roku wylosowane zostały do umorzenia bony Funduszu Inwestycyjnego, oznaczone nr. nr. 7855, 10854, 18428, 32835, 34515, 34587 i 34702.

100 tysięcy osób
w orszaku żałobnym
sen. Longa

BATON ROUGE, 10.9. (PAT) — Huey Long został pochowany na Kapitolu stanu Luizjana. W orszaku pogrzebowym uczestniczyło 100 tysięcy osób.

Obniżenie pensji urzędniczych
Grupy poniżej IX nie będą dotknięte zniżką uposażeń

Warsz. kor. „Głosu Porannego“ telefonuje:

Pismo „Dziś“ podaje, że zniżka uposażeń urzędników nastąpić ma już od 1 października i wyniesie dla grup uposażeniowych od I do III — 20 proc., od IV do V — 15 proc., od VI do VII — 10 proc., dla VIII i IX — 5 proc. Grupy uposażeniowe poniżej IX kategorii nie będą dotknięte zniżką uposażeń. W ten sposób pla-

Rickett nie rezygnuje

i zamierza eksploatować swą koncesję naftową

LONDYN, 13. 9. (PAT). — Rickett oświadczył po swym przybyciu do Londynu, że zamierza utrzymać i eksploatować nabytą od negusa koncesję. Zapowiedziawszy bliski swój wy-

jazd do Nowego Jorku Rickett dodał: Uzyskałem najpiękniejszą koncesję, jakiej nie widział świat od dawna. Jestem specjalnie dumny, że udało mi się przeprowadzić taką sprawę.

Urzędowa flaga Rzeszy ze swastyką

Deklaracja Hitlera przed Reichstgiem, zwołanym do Norymbergi zawierać będzie momenty, dotyczące się polityki zagranicznej
Położenie żydów w Niemczech będzie uregulowane ustawą

NORYMBERGA, 13. 9. (PAT). Z kół dobrze poinformowanych korespondent PAT. otrzymał na stępujące wiadomości na temat deklaracji, którą w imieniu gabinetu Rzeszy wygłosi kanclerz Hitler w niedzielę przed Reichstgiem.

Za rzecz pewną uchodzi ogłoszenie ustawy, regulującej na terenie Rzeszy położenie żydów. Przepuszczać należy również, że uregulowane zostanie ustawowo t. zw. „zagadnienie biurokracji“.

Z zagadnień polityki zagranicznej poruszone zostanie, jak słychać, ustosunkowanie się rządu Rzeszy do Litwy na tle zagadnienia Kłajpedy.

W deklaracji swej nie omieszka niewątpliwie kanclerz Hitler dać wyraz swemu antysowieckiemu nastawieniu. Możliwym jest, że w oświadczeniu swym poruszy też momenty z mowy ministra Hoare'a, interesującej Niemcy.

Fakt zwołania Reichstgu na terenie południowym Rzeszy wywołał niezwykle wrażenie w całym Niemczech. Tłumaczą go tu przedewszystkiem jako podkreślenie nie tylko znaczenia roli partji, co uwypuklić pragnie kanclerz Hitler, lecz również jako wyraz chęci przełożenia ciężaru gatunkowego polityki niemieckiej na południe.

Jak słychać ze strony dobrze poinformowanej, deklaracja niedzielna rządu Rzeszy zawierać będzie również rozporządzenie, mocą którego z dniem 15 września r. b. urzędową flagą Rzeszy Niemieckiej będzie sztandar partji narodowo - socjalistycznej, na którym widnieje swastyka. Jak wiadomo, po zwycięstwie na rodowych socjalistów w marcu 1933 r., kiedy w gabinecie Rzeszy zasiadali jeszcze przedstawiciele niemiecko - narodowi, Rzesza posiadała równocześnie dwie flagi: jedną flagę ze swastyką, drugą flagę czarno - białą - czerwoną, którą wprowadził Bismarck, a która jako sztandar Hohenzollernów stanowiła flagę oficjalną pierwszej Rzeszy. Wprowadzenie sztandaru partyjnego

jako flagi państwa, ma symbolicznie podkreślić jedność państwa z partją.

Ostry atak na Moskwę i żydów

NORYMBERGA, 13. 9. (PAT). Rozpoczęły się dziś obrady poszczególnych działów kongresu partji narodowo - socjalistycznej. Podjęcie obrad poprzedziły przemówienia najwybitniejszych członków partji, piastujących wysokie stanowiska państwowe. Przemówienia te, skierowane wprost pod adresem Moskwy, wskazują na niebezpieczeństwa, zagrażające z tej strony Europie i pokojowi. Mówcy wiążą działalność żydostwa niemieckiego z komunistyczną akcją bolszewizmu i przeprowadzają tęż, iż za bolszewizmem moskiewskim stoi międzynarodowe żydostwo.

Min. Goebbels wskazał na olbrzymi rozwój aparatury Kominternu, dążącego według wszelkich zasad taktyki i strategii, do rozbicia i zniszczenia całego świata. Świat przyglądał się jednak ostatniemu kongresowi Kominternu prawie bez krzyku oburzenia.

Min. Goebbels w bardzo jaskrawych barwach przedstawił następnie wywrotową działalność komunizmu zarówno poza granicami ZSSR., jak i na własnym terytorjum związku, gdzie

Ameryka przestaje stosować
ulgi celne dla towarów niemieckich

WASZYNGTON, 13.9. (PAT) — Według wiadomości z kół dobrze poinformowanych sekretarz stanu Hull zawiadomił miał ambasadora Rzeszy, Littera, że z dniem 15 października przestaną być stosowane

wobec Niemiec ulgi celne, przewidziane w układach handlowych, zawartych na podstawie zasady wzajemności. Amerykański sekretarz stanu zarzuca Niemcom utrudnianie dostępu produktów amerykańskich na rynek niemiecki, co stanowi „stałe i jaskrawe upośledzenie towarów amerykańskich“.

Obecnie toczą się rozmowy handlowe niemiecko - amerykańskie.

Decyzja amerykańska w tych sprawach jest interpretowana jako zapoczątkowanie nowej polityki repetycji celnych wobec krajów, niezapewniających równości traktowania wyrobów amerykańskich.

Katastrofa w kopalni
„Wujek“

KATOWICE, 13.9. (PAT) — Wczoraj o godz. 21-ej na niektórych ulicach miasta Katowic odczuło silne wstrząsy. Jak się okazuje wstrząs powstał wskutek zawalenia się chodnika w kopalni „Wujek“. Chodnik zawalił się na poziomie 550 mtr. na przestrzeni ok. 22 mtr. Pod gruzami węgla zasypani zostali 2 górnicy. Po przekopaniu całego chodnika, do tarta do zasypanych i wydobyto ich na powierzchnię zupełnie zdrowych.

Nowy rekord lotniczki

NOWY JORK, 13.9. (PAT) — Wyładowała tu po 13 godz. 50 min. lotu z Los Angeles lotniczka Laurain Galls, bijąc kobiety rekord światowy lotu śródlądowego, należący do tychezas do Amelji Erhart, a wynoszący 17 godzin i 7 min.

Każda kąpiel -
to kąpiel
piękności

Pielęgnuj cerę
tanim kosztem

tji nie jest „niemieckim aryjczykiem“ lecz estońskim.

— Nieoficjalny kierownik niemieckiej polityki zagranicznej Alfred Rosenberg — mówi dyrektor Liiv — jak wynika z badań państwowego archiwum, pochodzi z mieszanego małżeństwa estońskiego - lotewskiego.

Jak wiadomo lotysze zaliczają się do rasy słowiańskiej, a estowie do fińsko - węgierskiej.

Strzały

w parlamencie meksykańskim

MEKSYK, 13. 9. (PAT). Dziś miała miejsce strzelanina w parlamencie. Jeden z dwóch rannych deputowanych zmarł na skutek odniesionych ran. Krwa we zajścia w parlamencie wywołały wielkie wzburzenie w kołach politycznych. Zachodzi obawa ponownych starć.

Gwałtowny pożar
zniszczył trzecią część
miasta

TOKJO, 13.9. (PAT) — Przez 6 godzin zgórą w mieście Szibata rozszalał się gwałtowny pożar, który zniszczył trzecią część miasta.

Około 50 ludzi odniosło rany, zaś 6,000 pozostało bez dachu nad głową. Straty obliczane są na 3 miliony jen.

Sowieckie materiały
lniane

na rynku amerykańskim

Konkurencja sowieckich wyrobów lnianych na rynkach amerykańskich przybiera coraz groźniejsze formy. Towary importowane dotychczas z krajów środkowej Europy, nie mogą już prawie konkurować z wyrobami sowieckimi, które sprzedawane są po cenach niewytrzymałych ob kalkulacji.

Przyszli senatorzy
Kto kandyduje z Warszawy i z Poznania

Warsz. kor. „Głosu Porannego“ telefonuje:

Na zgromadzeniu senackim w Warszawie ma być przedstawiona lista kandydatów na senatorów w składzie następującym: minister spraw zagranicznych Beck, profesor Makowski, kupiec Brun, docent Połhoska, gen. Osłowski, gen. Dąbkowski, ewentualnie za miast tego ostatniego żona ze

nerała Berbeckiego. Na zastępców kandydować będą podpułkownik Lewandowski, prof. Mi klaszewski, prof. Górski i adwokat Wasserbergier.

Z Poznania, jak już pedaliśmy, kandydują: h. minister Matuszewski, a obok niego kandydować będą p. Lipski, brat ambasadora polskiego w Berlinie i p. Jakóbski - prezes zw. Legionistów w Poznaniu.

Żona ma męża i... opiekuna

Dwa rodzaje małżeństw w Abisynji

Państwowość Abisynji oparta jest od wieków na systemie patriarchalnym. Najniższą jednostką w tym systemie jest rodzina, należąca do plemienia, na którego czele stoi naczelnik, często książę z zamierzalą dynastją, o której początku nawet legenda niewiele mówi.

Na czele rodziny stoi jej najstarszy członek, który musi się podporządkować woli większości ci plemienia. W przeciwnym razie rodzina zostaje z plemienia wykluczona. Wykluczenie pociąga za sobą pozbawienie kozystania z ziemi, która należy do plemienia i zostaje rozdzielona tylko przydzielona. Młodzieniec uzyskuje pełnoletność dopiero z chwilą wzięcia żony. — Wtedy opuszcza dom rodziny i otrzymuje od plemienia ziemię pod uprawę.

Wśród wszystkich plemion abisyńskich panuje jednożęństwo, ale istnieją dwa rodzaje małżeństwa: kontraktowe i formalne. Kontraktowe małżeństwo zawierane zostaje między mężczyzną i kobietą na pewien określony czas i za oznaczonym zgóry wynagrodzeniem wypłaconym żonie przez męża po upływie terminu małżeństwa. — Kontrakt może być odnowiony na dalszy termin. Dzieci z takiego małżeństwa mają równe prawa z dziećmi małżeństw formalnych.

Do zawarcia małżeństwa formalnego potrzebny jest kontrakt między dwiema rodzinami. Często zaręczają się już dzieci, a nawet niemowlęta, co prowadzi do silnego związania poszczególnych rodzin, a tem samem plemienia. Czas narzeczeństwa w tych warunkach jest bardzo długi. Po zaślubinach młoda żona spędza 6 tygodni w rodzinie męża, poczem wraca na rok do własnej rodziny. — W ciągu tego roku małżonek może się tajemnie widywać ze swą żoną, musi jednak składać oficjalne wizyty rodzinie. Niewypełnienie tego warunku uważane jest za ciężką obrazę i może stanowić powód do rozwodu.

Dopiero w dwa lata po zaślubinach młode małżeństwo opuszcza dom rodzinny i uzyskuje od naczelnika plemienia chatę i przydział ziemi. Chata budowana jest z gąszi, lub z bambusa, oblepiona gliną, w kształcie stożka. Okien niema.

Bardzo oryginalną w abisyńskim prawie małżeńskim jest instytucja **opiekuna zamężnej niewiasty**. Opiekun wyznaczony zostaje w dniu zaślubin i wybierany przeważnie z pośród przyjaciół oblubieńca. — Przysięga on narzeczonej, względnie młodej żonie, wieczne braterstwo i musi występować w jej obronie, nawet przeciw jej własnemu mężowi, gdy tego zajdzie potrzeba. Opiekunstwo takie uważane jest za pokrewieństwo i opiekun nie może się ożenić ze swą owdowiałą pupilką.

W dniu zaślubin narzeczone zostaje „uprowadzona z domu rodzicielskiego przez swego opiekuna i przyprowadzona do domu narzeczonego. Uprowadzenie jest tylko formalną ceremonją. Opiekun wsadza „uprowadzoną” gęsto zawałowana, na osła czy muła i umyka z nią, ścigany przez całe plemię. W takich warunkach uprowadzenie udaje się zawsze szczęśliwie. W domu narzeczonego opiekun trzyma straż przed łóżem pupilki tak długo,

popóki by ni zaśnie, względnie dopóki nie udaje, że zasnęła. — Dopiero późno w nocy układa się do snu również narzeczonej, poczem opiekun usuwa się zupełnie z domu. Zaślubiny zostały dokonane... *

Poprzednicy wielkiego Menelika na tronie abisyńskim odznaczali się okrucieństwem, mniej lub więcej ukrywaniem przed Europejczykami, którzy przed ośmiu dziesiątkami lat za czele przybywają do Abisynji.

Pewnego dyplomate angielskiego razila wielka trędotowych na ulicach Addis Abeby, którzy żyli spokojnie wśród zdrowej ludności i roznosili dalej zarazę. — Zwrócił przeto uwagę cesarza Teodorosa na konieczność usunięcia trę-

dowatych z ulic i izolowania ich. Cesarz wydal jednemu z dworzan odpowiednie polecenie. Dworzaniin, odgadując myśli okrutnego władcy, spędził wszystkich trędotowych do szopy, która służyła za sale ceremonjalną stolicy, zamknął ich, a oblawszy szope oliwą, podpalił. Wszyscy nieszczęśliwi spłoneli. Dworzaniin, który tak trafnie odgadł myśl cesarza, polecil władca też wrzucić do ognia. *

Jakkolwiek już cesarz Teodoros interesował się budową kolei, która łączyłaby jego cesarstwo ze światem, jednak dopiero Menelik II zabrał się poważnie do tego dzieła. — Inżynier szwajcarski Illg, który starał się o uzyskanie koncesji na budowę tej kolei, poprosił o au-

dycję u cesarza. Aby dobrze usposobić władzę, przyniósł w podarunku gramofon i nakręcił go podczas audjencji. Cesarz uśmiechnął się, przyjrzał się inżynierowi i rzekł chytrze:

— Jeśli jesteś takim majstrom, że potrafisz kazać mówić skrzynce, potrafisz także zrobić takie trzewiki, jakie sam nosisz. Jutro chcę się pokazać dworowi w takich właśnie trzewikach.

Illg wrócił na kwaterę i przywołał do rady swego wspólnika, inżyniera Chefneux. Rozcięli jedną parę butów, aby uzyskać model i przez całą noc pracowali nad trudnym zadaniem. Ale rano mieli jako tako sporządzoną parę nowych trzewików, którą ofiarowali cesarzowi.

Władca obejrzał buty i rzekł:

— Widzę, że umiesz robić buty; potrafisz również wybudować koleje.

Illg uzyskał koncesję.

Zadanie jednak nie było łatwe. Na terenach, przez które miała przechodzić trasa kolei, mieszkają trzy plemiona: Isas, Danakil i Addal. Należały one podówczas do najdzikszych. — Młodzieniec uważany był w tych plemionach za dojrzałego, gdy zabił męskiego członka innego plemienia. Uzyskiwał za to żelazny naramiennik. Im więcej naramienników, tem większe poważanie i znaczenie w plemieniu. Można sobie wyobrazić, jakie krwawe rozprawy odbywały się między trzema plemionami, zaciągniętemi do roboty przy budowie kolei.

P. A.

Cynizm 15-letniej zbrodniarki

Zamordowała koleżankę, ponieważ ta знаła tajemnice niektórych jej przeżyć erotycznych

Poławorna zgnilizna moralna wydobyła na światło dzienne

Warszawskie i krakowskie piśmie pełne są opisów wstrząsającego morderstwa, dokonanego przez 15-letnią dziewczynę na osobie jej 14-letniej koleżanki.

Już nie sam fakt zbrodni, dokonanej za pomocą uduszenia zwykłą tasiemką od spodniczki jest tak straszny, jak pobudki i powody, które pchnęły młodocianą morderczynię do tego zbrodniczego czynu.

Zarówno zbrodniarka, jak i jej ofiara, pomimo stosunkowo młodego wieku prowadziły wysoce niemoralny tryb życia, zarówno jedna jak i druga chętnie utrzymywały stosunki miłosne ze starszymi podtatusiałymi zwyrodnialecami, dla których młode, nierozwinięte jeszcze dziewczyny były niepowszednim kąskiem.

Kiedy na Sikorniku pod Krakowem, na małej polance u stóp wzgórza Salwatorskiego znalazł no zwłoki młodej dziewczynki, uduszonej tasiemką, zawiązaną na trzykrotny węzeł — policja w pierwszej chwili stanęła wobec zagadki. Ustalono jedynie, że dziewczynka nazywa się Julja Gierasówna i że pochodzi z ubogiej rodziny, co z miejsca obalało hipotezę mordu rabunkowego.

Sędzia śledczy, prowadzący sprawę, poszedł odrazu we właściwym kierunku podejrzewając, że morderstwo zostało popełnione na tle seksualnym.

Może nazwa ta nie w zupełności odpowiada pobudkom, które kierowały zbrodniarką, jednak głębsze podłoże całej sprawy nosi właśnie ten charakter.

Stojąc na tem stanowisku, sędzia śledczy wyciągnął ze starych archiwów sądowych sylwetki dziesiątków zbrodniców, którzy w ostatnich latach przewinęli się przed kratkami sądu krakowskiego. Każdego z nich poddano drobiazgowym obserwacjom, sprawdzano każdy jego krok i badano: gdzie był krytycznego czwartku?

Wszystko bez rezultatu. Niezmordowanie pracowno w dalszym ciągu. W arresztach sądowych znalazło się kilka typów, które mogły być podejrzane o dokonanie zbrodni.

Był tam więc pięćdziesięciokilkuletni mężczyzna, którego zatrzymano w pobliżu Sikornika.

Jakiś włóczęga, karany już dwukrotnie za występki erotyczne. Przesłuchiwanie, badano, ale wszystko bez efektu.

Po kilku dniach ukazał się pierwszy promyk światły, rozjaśniający mroki tajemnicy. Jak się okazało, był to błędny ogień. Aresztowano 65-letniego starca. Aresztowano go, gdyż stwierdzono, iż pozostawał w pewnym kontakcie z denatką i łączyły go z nią pewne więzy.

Z przesłuchania podejrzanego ukazało się potworne bagno zgnilizny, wciągające w swe odmęty młode dusze. Przeróżająca była nieć stosunku, łącząca zwyrodniałego starca z 14-letnią dziewczynką.

I ten stosunek nie był tajemnicą, mówiono o nim wiele w dzielnicach, gdzie mieszkał podejrzany starszulec, ba, wyszydzano go na wet z tego powodu. Czyż więc on nie mógł mieć w tem interesu, aby usunąć z drogi tę młodą znajomą.

Były podejrzenia, ale nie było faktów, mogących poprzeć kruchy jeszcze budynek budującego się oskarżenia. Starzec wypierał się stanowczo i twierdził, że jest niewinny.

Szukano więc dalej, szukano tam, gdzie od pierwszej chwili zdawały się kierować pewne podejrzenia.

Rzucono snop światła na dotychczasowe życie Gierasówny, starano się poznać jej otoczenie i warunki życiowe. Gdy to się stało, oczom władz śledczych ponury okazał się obraz.

Ujrzano młodą dziewczynę w towarzystwie wesolych koleżanek, które porzuciły łatwą szkolną i poświęcały się zabawom w towarzystwie niebardzo dla nich odpowiedniemi. Ukazały się sylwetki starszych, podtatusiałych panów, którzy umieli słodkimi słówkami przemówić do młodych i nieświadomych dziewczątek i zdobyć ich zaufanie.

W ten świat należało wejść i tutaj szukać mordercy dziewczyny. Odpadły wszystkie inne koncepcje — rozumował logicznie sędzia dr. Rogowski, prowad-

zący śledztwo w tej sprawie — tylko ta jedna jeszcze pozostała. W tym bagnie zgnilizny musiała niechybnie powstać zbrodnica myśli, tutaj się wylęła i stąd wyszedł morderca.

Wreszcie postanowiono przesłuchać koleżankę Gierasówny, 15-letnią Marję Czakówną, o której wiedziano, że jest córką ślusarza, odbywającego karę więzienia za fałszerstwo pieniędzy i że przyjaźniła się z zamordowaną Gierasówną.

Przed sędzią śledczym stanęła niska, nawet nie przystojna dziewczyna. Spokojnym, jednostajnym głosem, bez oznak żadnego wzruszenia, opowiedziała, że krytycznego dnia pożegnała się popołudniu z Gierasówną i nie wie o tem, co się z nią stało. Było to zresztą powtórzenie zeznań, złożonych przez nią w wydziale śledczym.

Zwolniono ją ale następnego dnia aresztowano. Zaczęły się go dzinne, męczące przesłuchiwania, prawdziwy ogień krzyżowych pytań, a za każdym z nich czaiła się zasadzka.

Silne nerwy dziewczyny musiały wkońcu ulec w tej walce i wreszcie nastąpił kryzys. Czakówna się załamała i przyznała do zamordowania swej koleżanki.

Opowiedziała, że żyła bardzo blisko z Gierasówną, której zwierzała się nieraz ze swoich tajemnic. Zdobyła też zaufanie Gierasówny, która ze swej strony zwierzała się jej ze swoich przeżyć. Były to błaha napozór tajemnice, w gruncie rzeczy jednak były to zwierzenia zepsutych dziewcząt, które potem stały się motywem zbrodni.

Czakówna przyznała się, że za dusiła koleżankę, ponieważ ta знаła jej tajemnice.

Na tle wspólnych przeżyć erotycznych, na podłożu wspólnych tajemnic i wspólnych znajomości, wyrosła potworna zbrodnia. Było coś takiego w życiu Czakówny, czego się wstydziła ta 15-letnia, nawskroś zepsuta dziewczyna. Gierasówna posiadała tę tajemnicę i Czakówna postanowiła wyrwać jej ją wraz z życiem.

Szczegółowo opisała morder-

czyni, jak udala się ze swą ofiarą na polankę pod wzgórzem Salwatorskim i zaproponowała grę w ciuciubabkę.

Brzmi to wprawdzie nieprawdopodobnie, żeby dziewczęta spędzające noc w objęciach lubieżnych starsców, zabawiały się jak dzieci w ciuciubabkę, a jednak tak było.

Gdy Gierasówna zmęczona z opaską na oczach usiadła na trawie, zadała jej Czakówna pytanie, czy jej nie zdradzi.

Kiedy Gierasówna odpowiedziała, że nie myśli robić z tego tajemnicy, zbrodniarka zarzuciła swej offerze tasiemkę na szyję, ścigała ją z całym siłą i dusiła tak długo, aż jej ofiara nie wyzionęła ducha.

Potem dla niepoznania wpełnęła jej knebel z trawy do ust, zerwała chusteczkę z oczu i uciekła.

Pod koniec swych zeznań Czakówna załamała się całkowicie. Wybucho spazmatycznym płaczem, jest zupełnie przybita. Zła miała się pod wrażeniem tych ponurych przeżyć, które stanęły przed nią w całej swej grozie.

Krakowskie władze śledcze zdały celując egzamin, wynik ich pracy jest jednak czymś więcej, niż zwykłym ujęciem i wykryciem zbrodniarki.

Odsłonił jeszcze olbrzymie bagno moralne, na jakim wyrasta część dzisiejszej młodzieży. Zbrodnia krakowska popełniona na osobie 14-letniej dziewczynki przez o rok starszą morderczynię, powinien być groźnym momentem dla miarodajnych czynników, które powinny z niej wyciągnąć daleko idące wnioski.

W piątek, dnia 13 bm. wyjechała z Łodzi druga wycieczka pracowników Zjednoczonych Zakładów K. Scheiblera i L. Grohmana na dwa dni do Krakowa w liczbie 350 osób, w celu oddania holdu prochom ukochanego wodza, s. p. Marszałka Józefa Piłsudskiego, w krypcie św. Leonarda na Wawelu oraz wzięcia udziału w sympnii kopca na Sowińcu.

W związku z tą wycieczką w czwartek, dnia 12 b. m. p. Władysława Grudzińska wygłosiła odezyl w klubie pracowników (Przedziałniana 68) dla uczczenia wycieczki oraz dla wszystkich pracowników zakładów p. t. „Kra-ków — miasto pamięłek historycznych”.

Plotki

W Hannoverze zmarł niedawno słynny astronom niemiecki, Herschel. Gdy pastor, pragnąc dodać otuchy umierającemu, zaczął przedstawiać mu powaby życia na tamtym świecie, astronom powiedział:

— Wszystko bardzo pięknie, ale najbardziej cieszę mnie myśl, że będę mógł zobaczyć księżyc od tyłu!

— Wszyscy bardzo pięknie, ale najbardziej cieszę mnie myśl, że będę mógł zobaczyć księżyc od tyłu!

Dyplomaci francuscy i włoscy znaleźli się w przykrych okolicznościach skutkiem niefortunnego wystąpienia politycznego znakomitego poety Gabriela d'Annunzio.

Nadesłał on prezydentowi republiki francuskiej wspaniałą ode, nie podając uprzednio jej treści odpowiednim czynnikom. Prezydent Lebrun przyjął dar poety z podziękowaniem, lecz po przeczytaniu stwierdził, że wiersz zawiera niezbyt mile uwagi o Francji i jej stosunku do zatargu włosko - abisyńskiego.

Wybuchł skandal, poważnie zagrażający przyjaznym stosunkom obu krajów. Obecnie, dyplomaci muszą naprawić to, co nabrali porywczymi i nieznającymi się na uprzejmości dyplomatycznej poeci.

Pewna młoda aktorka, znana zarówno ze swych wielkich pretensji do kultury umysłowej, jak i z minimalnego wykształcenia, wyjechała w podróż morską. Z wycieczki przysłała kartkę z następującymi słowami: „Wszystkim Koleżankom i Kolegom zasylam serdeczne pozdrowienia z wysokiej szerokości geograficznej”.

Na posiedzeniu „British Association” w Norwicz prof. Walentin wygłosił wykład o psychologii odczuć o smiechu. Zaczął on od następującej anegdoty:

— Pewien uczonec na jednym z poprzednich zjazdów spotkał swego przyjaciela i zapytał go: „Jesteś z żoną, czy na urlopie?”

Uwaga ta wywołała jedynie słabą reakcję smiechu. Walentin, po chwili milczenia, ciągnął dalej:

— Wedle Freuda dowcip ten może wywołać smiech tylko u nienawidzących żony lub u starych paulen. Z tego, że na sali rozległ się niezbyt powszechny śmiech, wnioskuję, że na sali jest mało osób, należących do wspomnianych kategorii...

Po tem zdaniu na sali rozległ się głośny powszechny śmiech.

Jak wiadomo, książę Walji, bawił, jak co roku, na Łazurowem Wybrzeżu. Ponieważ dziennikarzem jest niezwykle trudno dostać się w jego pobliże, wynagradzają oni sobie to w ten sposób, że zamieszają na temat księcia najprzeróżniejsze, przeważnie z palca wysane historie, ozdobione dowcipnymi komentarzami i karykaturami. Książę Walji, który co rano przegląda pół tuzina listów francuskich, stądjuje z ciekawością te fantazje na temat swej osoby. Ostatnio zauważył w jednym z listów notatkę, która podawała, że „książę spędził noc na pokła-

Tajemnica atelier Chaplina

Douglas Fairbanks o nowym filmie króla ekranu

Jesteśmy w Cannes. Wokół państwa ciepła letnia noc. Z nad morza wznosi się fosforyzujący blask. Muzyka umilkła przed chwilą, goście po spożyciu kolacji opuścili już taras, światła przyćmiono. Trwa ruch przy jednym tylko stoliku. Siedzi tam niezmordowany wózeć światowej sławy Douglas Fairbanks, który właśnie przybył do Cannes, obok niego Maurice Chevalier, kilka francuskich gwiazd teatralnych i jeden angielski aktor, o bajkowych nakładach i honorariach.

Mówi się o najnowszym filmie Chaplina, o którym ciągle jeszcze niema dokładnych wiadomości, z czterech ścian jego dobrze zakonserwowanego studia w Hollywood. Mimo to film ma być prawie wykonany. Omawia się najrozmaitsze pogłoski na ten temat. W końcu mięsza się do rozmowy Douglas Fairbanks.

— „Widziałem film Chaplina” — mówi spokojnie, jak gdyby to była rzecz zupełnie naturalna.

— „Opowiadać... opowiadać... — wołają wszyscy. Gwiazdy robią zakła-

dzie tajemniczego jachtu, opodal brzegów Korsyki i że w tej romantycznej wycieczce towarzyszyła mu jedyna osoba, a mianowicie pewna księżna rosyjska, z którą książę zamierza się ożenić w tym roku”.

— Moja matka ucieszy się, — zauważył z uśmiechem po przeczytaniu tej notatki.

Dzienniki doniosły niedawno o zgonie hrabiny Sforza, żony dyplomaty włoskiego, w Tulonie. Okazało się później, że chodzi nie o tę hrabinę Sforza, ale o inną, z pochodzenia polkę, również zamieszkałą w Tulonie.

Gdy przyjaciele i sąsiedzi hrabiny radzili jej, aby sprostowała fałszywą wiadomość, hrabina odparła: — Poczci! Pomyślcie tylko, jaki spokój będzie teraz miałam!

Przypomnia to inną historię, której bohaterem był Alfons Allais. Pewnego razu w „Echo de Paris” ukazała się przez omyłkę notatka o jego śmierci. Allais napisał następujący list do redakcji pisma: „Czuję się doskonale, ale upoważniam panów do napisania po mojej śmierci: „Zgodnie z tem, co podaliśmy pierwszy 25 lat temu, (mam nadzieję, że nie mniej...) p. Alfons Allais zmarł wczoraj”.

chane oczy, a Maurice Chevalier klepie Fairbanksa po ramieniu.

„NOWE CZASY”

„Widziałem film Chaplina fragmentami — zaczyna Fairbanks — wówczas nie był jeszcze zupełnie gotowy, ale prawie na wykończeniu. Nazywa się on „Nowe czasy”, przy czym Chaplin miał tu na myśli złoty okres przed wybuchem wielkiego kryzysu. Początek filmu wprowadza nas do nowoczesnej fabryki. Jesteśmy w pokoju dyrektora, który króluje jak półbóg w królestwie maszyn. Nie ruszając się od swego biurka dyrektorskiego, kontroluje on najdrobniejsze wydarzenia w swym wielkim przedsiębiorstwie. Aparat telewizyjny i głośnik są jego okiem i uchem.

Charlie jest robotnikiem w fabryce. Od lat stoi on na tem samym miejscu i ma zawsze to samo zajęcie: umocnić śrubkę na tej samej części maszyny. Pewnego dnia jednak nadchodzi moment, gdy ta jednostajna funkcja tak dalece go oślepia i uczynia niewrażliwym, że dalej nie może pracować. Opuścił więc, jakgdyby nieprzytomny swoje miejsce, ale w fantazji w dalszym ciągu wkłada śrubki... Przez pomyłkę, i usiłując wkładać śrubkę nadzorcy w nos i uważa za śrubki guziki robotnicy, która się pochylała, aby poprawić pończochę. Potem wkłada i rozkręca wszelkie możliwe śrubki maszyna, co ostatecznie powoduje krótkie śpięcie.

Z wszystkich głośników rozlega się jeden głos, a na ekranie ukazują się zrytowana twarz dyrektora, który każe Charliemu powrócić do przerwanej pracy.

MECHANICZNE ODŻYWIENIE.

Dyrektor ma właśnie wypróbować maszynę do mechanicznego odżywiania robotników, aby uniknąć straty czasu. Charlie musi być w jakiś sposób ukarany. Dyrektor postanawia więc na nim wypróbować nową maszynę. Coś w rodzaju obcęgów chwytających Chaplina za gardło i obrzymia żyłka wlewa mu do gardła zupełnie. Przy następnym daniu maszyna znowu wypuszcza po-

trawę: oblewa Charliemu plecy gotującym się sosem. Nieszczęsny brodzi się jak może.

Maszyna okazuje się zbyt kosztowna i niepraktyczna. Charlie odciągnął więc zwycięstwo nad techniką. Jego śmiech brzmi tryumfalnie.

KOKAINA W BEZCCE SOLI.

Charlie stoi znów przed biegącą taśmą, która przynosi mu jego części maszyn i śrubki i znowu monotonia zajęcia męci mu zmysły. Patrzy przez okno i widzi za oknami przejeżdżający powoli samochód ciężarowy, naładowany deskami. Wypada więc na ulicę, dopędza samochód i zaczyna kręcić jego wszystkie śrubki. Upada przytem. Chce się chwycić za deski, ale w ręce pozostała mu jedynie kartka z napisem: „Uwaga, nie dotykać!” Przypadkowo przechodzi obok pochód strajkujących robotników. Wkracza policja i aresztuje oczywiście Chaplina.

KOKAINA W SOLNICZCE.

Charlie siedzi w więzieniu. Widzi, że wielu ze zbrodniczy to wcale nie są źli ludzie, a inni znowu w zupełności zasługują na swój los. Jego sąsiadem przy stole jest współwięzień, który wącha kokainę. Aby nie zostać odkrytym wysypuje kokainę do solniczki. Charlie w przekonaniu, że w solniczce jest sól, używa jej i dostaje ataku szału. Równocześnie w części więzienia wybuchła rewolucja Chaplina w swoim szale kokainowym rzuca się na zrewoltowanych i odbija strażników. Za to zostaje uwolniony z więzienia.

Ale wolność nie daje mu niczego, prócz nędzy i biedy. Chciałby więc dostać się do więzienia, ale mimo usiłowań, nie udaje mu się to. Wówczas spotyka biedną dziewczynę Pauletę Godard, którą gra żona Chaplina.

Pauletta ukradła banan, aby go dać głodnemu dziecku. Za to ugnają ją policja. Charlie chce ją rato-

wać i oboje zostają schwytani i aresztowani. Pauletta udaje się zbite z wozu policyjnego. Charlie zostaje i jest szczęśliwy. Znowu dostanie się do więzienia. Policja jednak uwalnia go, gdyż jest niewinny. Charlie zostaje chłopcem od wiatru...”

BEZNADZIEJNIE SAMOTNY.

Douglas Fairbanks zrobił pauzę dla zacerpnięcia oddechu, poczem mówił dalej: do tego miejsca widziałem film Chaplina, resztę opowiadał mi tylko. Zresztą w ostatnich tygodniach zaczął się wahać, i nie jest wykluczone, że zmieni swą pierwotną koncepcję. Zakończenie filmu jest mniej więcej takie: Charlie spotyka znowu Pauletę. Przechodzą koło placu, gdzie pracuje wielu robotników.

— „Otwórzmy tutaj bar — mówi Pauletta. — To jeszcze jedyna rzecz z której tutaj można żyć”.

Bar został otwarty, Pauletta jest kasjerką, a Charlie fordanserem. Kochają się i trwają idylliczne szczęście bez chmurki na niebie. W tem wybuchła nowa wojna. Charlie idzie w pole, Pauletta zostaje pielęgniarką. Oddalenie od Charliego wpływa ujemnie na Pauletę. Pojmuje, że przy jego boku, będzie zawsze żyć w nędzy. Tego ma już dość i opuszcza go. Charlie wieczny wagaunda, najczystszy głupiec, ten, który zawsze traci, opuszczony przez szczęście, wędruje dalej swoją drogą sam, w straszliwej beznadziejności, jak we wszystkich filmach Chaplina...”

Gdy Douglas Fairbanks skończył, była godzina druga w nocy. Od morza zawiął pierwszy chłodny wietrzyk poranny. Gwiazdy paryskie oświetliły się szlachetnie w swe okrycia od Patou i Lanvina. Z pewnością sniliśmy wszyscy tego ranka o biednym, obdartym włóczędze, idącym samotnie pustą ulicą, po której już nie będzie wracał...

EDMUND T. KAUER

Lew abisyński się broni!

(Ciąg dalszy).

III.

MENELIK I BARATIERI

Ilność mieszkańców Italji za czasów republiki rzymskiej wynosiła około siedmiu milionów. W czasach cesarstwa, gdy wielka własność ziemiska wchłonęła prawie wszystkie drobne gospodarstwa, wzrosła wprawdzie liczba mieszkańców Rzymu, ale wieś była mało zaludniona.

Siedem milionów, więcej nie mogli wyżywić ziemie Italji. — Nadmiar nie było gdzie ulokować, to też wywieźli go rzymscy wodzowie, genialni komisarze emigracyjni — poza granice kraju. — Parcelowali Galję, Hiszpanję, Noricum. Osiedlali swych weteranów nad Renem, nad Dunajem i w Afryce północnej.

Później, w średniowieczu, docierało wychodźstwo z Italji aż na północ, do obszarów germańskich, a na południe do ziem zamieszkiwanych przez wyznawców Koranu. Krwawe walki i głód trzymały siedmiomilijonowy naród jak w kleszczach. Prawie przez tysiąc lat był ten kraj polem bitwy dla Europy. I gdy naród włoski wywalczył sobie wolność i spokój, stanął znów przed zagadnieniem równie od-

wiecznym, jak cały półwysep. Przed zagadnieniem emigracji.

Zachodnie ludy, Hiszpania, Portugalia, Francja, Holandia, Anglja stworzyły sobie bazy emigracyjne za morzem. Teraz, kiedy Włochy znalazły się w gronie wielkich, wolnych państw, ziemia już była podzielona.

Synowie Italji stali się nie kolonizatorami, lecz emigrantami. Wędrowali do Ameryki północnej i zostawali yankesami, lub też do Ameryki południowej i już w następnym pokoleniu stawali się amerykanami, mówiącymi po hiszpańsku lub portugalsku. Albo szli pradawną drogą, wskazaną im 2.000 lat temu przez Scypiona, przez Sycylię do Starej Afryki, do Tunisu. Ale w Tunisie siedzieli już francuzi i nawet ten fakt, że włoski byli w dziesięciokrotnej przewadze, nie przeszkodził temu, że tunisy włosi stawali się szybko obywatelami francuskimi i musieli walczyć pod francuskim sztandarem.

W Ameryce północnej i w krajach naddunajskich robotnik włoski był cenionym tanio. Było to gorzka świadomością dla narodu, że jego synowie na rynku

światowym pracy oceniani są podług najniższej taryfy. Pozostawały dla nich tylko trzy drogi. Zdobycie ziemi za morzem, uprzemysłowienie własnego kraju, by znaleźć ujście dla przyrostu ludności, wreszcie wyzyskanie bezużytecznych terenów dla uprawy rolnej.

Włochy poszły wszystkimi trzema drogami. Zamienili Piemont, Lombardję i prowincję Emilia na obszary przemysłowe; z zadziwiającą energją przemienił Mussolini bagna Kampanji na ziemię uprawną. I wreszcie za morzami zaczęto walczyć o nowe kraje, o ziemię afrykańską.

W 1882 roku kupili przedstawiciele rządu włoskiego portowe miasto, Assab, w Erytrei.

W dwa lata później, 5 lutego 1885 roku przyplęły włoskie okręty wojenne do zatoki Annsley, w której przed dziesiętnastu laty wylądowały wojska generała Napiera. Teraz zajęły wsie kompanje Massaua i nad starym zrujnowanym gmachem, w którym niegdyś rezydował nieszczęsny Arakel Bey, zatrępotali zielono - biało - czerwone sztandary.

Turcja i Egipt protestowały w Rzymie. Francja, a nawet Rosja (która uważała się za obrońcę wschodniego chrześcijaństwa) okazały pewne zdemerowanie. Ale skończyło się na wymianie not. Mądry Mancini, włoski minister spraw zagranicznych, po-

starał się o poparcie Anglii.

Anglja bowiem, zabierająca się właśnie do rozciągnięcia swej władzy nad Sudanem, zaczęła wóchwóch do czynu. — Niech się Europa i muzułmański świat kłopotuje o Assab i Massauę. Niech gniew derwiszów, buntujących się w Sudanie przeciwko anglo - egipskim wojskom, zwróci się w stronę morza Czerwonego. Tem ciszej i spokojniej można budować „państwo bawelny” nad Górnym Nilem.

Massaua, Assab, to porty abisyńskie. Drogi stamtąd (o ile je można nazwać drogami) wiodły wprost w góry, przez Keren i Kassalę do Sudanu.

Niezmierzone obszary, pod względem klimatu nie były zbyt uciążliwe dla południowych Europejczyków. Państwo, siedem razy większe od Włoch, które tkwiło w pierwotnej dzikości. A więc miejsce — dużo miejsca dla niezliczonych rzesz emigrantów.

Optymistycznie nastrojeni dziennikarze rzymscy marzyli już o „drugiej Italji”, ziemi, na której dziesięć, nie dziesięć, ale dwadzieścia, czterdzieści, sto milionów włosów mogłoby zamieszkać, bez odbierania tym paru milionom (licząco ich na trzy miliony) tubylców piędzi uprawnej ziemi...

Szybciej, niż wyobrażali sobie to politycy kolonialni we Włoszech, posuwały się okupacyjne linie włoskie w głąb kraju. Nie zbytek gorliwości gnał ich

naprzód. Pragnienie zmusiło ich do marszu przez bezwodną pustynię, aż do podnóża gór. Nie drogi handlowe, ani strategiczne linie kolejowe — tylko wodociągi znaczyły pierwsze etapy tego marszu.

W głębi gór rządził jeszcze wówczas ces. Jan. Jego przyjaźń z Menelikiem, królem Szkon, utrwałała się. W każdym razie była to ostrożna przyjaźń. Negus Negesti, który nie był pewny swego wasala, ustępował przed Włochami krok za krokiem. W 1888 roku byli już sto dwadzieścia kilometrów w głębi łądu; zajęli linję Keren - Asmara - Halai - Arafali.

Kiedy się dziś śledzi bezstronnie, z perspektywy czasu, wszystkie te wydarzenia, znaleźć można łatwo w roku 1888 zarodki wszystkich klęsk. Wojskowy władca młodej kolonii, Baratieri, nie szedł do wytyczonego celu tak, jak swego czasu Napier — ostrożnie i systematycznie. Nie wyzyskał wówczas sposobności do marszu w góry. Uczynił błąd, który w późniejszych działaniach powtarzał się wielokrotnie. Rozpraszał swe siły na drobne sprawy, przeoczyłszy cel główny.

Wielka decydująca okazja nadarzyła się w rok później, gdy starzy cesarz Jan został zabity w bitwie pod Metemeh przez derwiszów z Sudanu.

(Dalszy ciąg nastąpi).

Wiadomości bieżące

NOCNE DYŻURY APTEK. — Dziś w nocy dyżurują następujące apteki: Sz. Jankielewicz (Pl. Kościelny 10); L. Steckela (Limanowskiego 37); B. Gluchowski (Narutowicza 6); St. Hamburga i S-ki (Główna 50); L. Pawłowski (Piotrkowska 307); A. Piotrowski (Pomorska 91).

REJESTRACJA ROCZNIKA 1917 — W dniu dzisiejszym do rejestracji w biurze wojskowym zarządu miejskiego przy ul. Piotrkowskiej 165 powinni zgłosić się mężczyźni urodzeni w roku 1917, zamieszkali na terenie III komisariatu policji o nazwiskach rozpoczynających się od liter Sz, T, U, W, oraz mężczyźni, zamieszkali na terenie X komisariatu o nazwiskach rozpoczynających się od liter A do J.

STREJK ROBOTNIKÓW MEBLOWYCH. — W dniu wczorajszym w buchu w Łodzi strejk robotników meblowych i polerowników. Robotnicy wysunęli szereg postulatów ekonomicznych, żądając m. in. 40 proc. podwyżki płac dla tych, którzy zarabiają do 10 zł tygodniowo i 25 proc. podwyżki dla zarabiających ponad 10 zł tygodniowo. Wstępne pertraktacje z właścicielami zakładów meblowych nie dały nadziei, wobec czego strejk trwa nadal.

Akcję prowadzi związek zawodu wyrobobników przemysłu drzewnego, oddział w Łodzi.

Chleb podrożeje o prawie 10 procent

Odkryto się zebranie cechu piekarzy, na którym omówiono szereg spraw. W pierwszym rzędzie uchwalono podwyższyć ceny na chleb jasny z 50 gr. za dwukłowy bochenek na 55 gr., czyli przeciętnie dotychczasowe ceny zostaną podwyższone o 10 proc. Nowe ceny obowiązują w piekarniach od poniedziałku dnia 16 b. m.

GDZIE MOŻNA SIĘ ZABAWIĆ?

Dziś, w sobotę, wszyscy naznaczają sobie spotkanie w miłym i eleganckim lokalu „Tabarin”, gdzie beztrudno pływają na chwilę.

Publiczność z podziwem ogląda program artystyczny, w którym występują najlepsze siły, a mianowicie: duet Kamińskich, braci Armins, świetnych akrobatów - komików, bawiących przez kilkanaście minut publiczność oraz tancerka Lu-Relli, znana ze swych występów w szeregu miast.

Należy zaznaczyć, że obecny program w „Tabarinie” już pojutrze schodzi z afisza, to też kto nie zdążył jeszcze obejrzeć go, może to uczynić tylko dziś i jutro.

W dniu dzisiejszym odbędzie się o godz. 5.15 fajł z pełnym programem artystycznym, a wieczorem dancing, na którym zabawa przeciągnie się do rana.

Do 1 listopada są ważne na kolejach stare legitymacje szkolne

Jak już donosiliśmy ministerstwo wyznań religijnych i oświecenia publicznego w porozumieniu z ministerstwem kmuunikacji postanowiło z dniem 1 września wprowadzić jednolity typ legitymacji szkolnych na przejazdy kolejowe pojedyncze i miesięczne.

Legitymacje te według wzoru ustalonego przez ministerstwo nabywa szkoła za pośrednictwem kuratorium i wystawia je uczniom na okres półroczny z prawem przedłużenia na drugie półrocze. Szkoły dokształcające mają prawo przedłużenia legitymacji na 1 miesiąc.

Legitymacje szkolne uprawniają bez jakichkolwiek innych zaświadczeń do nabywania biletów ulgowych na przejazdy jednorazowe i miesięczne od miejsca zamieszkania do stacji gdzie mieści się szkoła.

Ponieważ cena biletów szkolnych miesięcznych jest czterokrotnie niż-

Głęboko dotknięci przedwczesnym zgonem nieodżałowanej
B. P.
Frani Lipkindowej
córki szefa naszego, p. Kopla
wyrażamy Mu oraz pozostałej Rodzinie z głębi serca płynące współczucia
Personel firmy A. A. Piaskowski

Jutro wybory do izby wyższej Województwo łódzkie wybierze ogółem 5 senatorów

Jutro, w niedzielę, odbędzie się ostatni akt wyborów do senatu.

Na wojewódzkim kolegium wyborczym, które zbierze się w Łodzi, wyłoniona zostanie specjalna „komisja główna”, w składzie 15 osób, która ustali nazwiska kandydatów do senatu i przedstawi je plenum wojewódzkiego kolegium.

Głosowania mogą być tylko dwa. W pierwszym wymagana jest większość bezwzględna, w drugim, ściślejszym, wystarczy zwykła większość.

Głosowanie na kolegium może się nie odbyć, jeżeli liczba kandydatów, zgłoszona przez komisję główną, odpowiada liczbie mandatów, przypadają-

cych na województwo, t. zn. 5. W tym wypadku wszyscy kandydaci otrzymują od razu mandaty do senatu.

Zgromadzenie kolegium wojewódzkiego łódzkiego odbędzie się jutro o godz. 10 rano w sali posiedzeń rady miejskiej. W skład kolegium wchodzi ogółem 193 delegatów, wybranych w swoim czasie, z czego 53 z Łodzi i 140 z terenu całego województwa.

Obradom przewodniczyć będzie dr. Antoni Tomaszewski.

Jutrzejsze uchwały wojewódzkiego kolegium ważne będą bez względu na ilość obecnych delegatów. Wszelkie obrady są z mocy ustawy niedopuszczalne i nieważne.

Celem umożliwienia wszystkim delegatom wzięcia udziału w zgromadzeniu kolegium, służy im prawo bezpłatnego przejazdu koleją z miejsc zamieszkania do Łodzi i z powrotem.

Rezultaty jutrzejszych wyborów senackich ustalone zostaną prawdopodobnie już około południa.

Według krążących pogłosek, jako kandydaci wysunięci zostaną z terenu województwa łódzkiego pp. prezes wojewódzkiego BBWR., gen. Hubicki, b. pos. Malinowski, prezes izby lekarskiej, dr. Antoni Tomaszewski, gen. Galica i p. Aleksander Hoffman - Jarecki. (g)

Szara eminencja związku rezerwistów... Przemówienia stron w procesie o nadużycia przy organizowaniu wycieczek

Dzień wczorajszy był ósmym i ostatnim dniem procesu o nadużycia przy organizowaniu wycieczek do Zakopanego.

Na wstępie sąd wysłuchał biegłego księgowego Aidlica, który orzekł, że księgi związku wykazują brak przeszło 1000 zł. Jednak suma ta została wypłacona z powrotem uczestnikom ostatniej, niudanej wycieczki i faktycznie kasa wykazuje nadwyżkę.

Po złożeniu przez strony szeregu dokumentów przewodniczący zamyka przewód sądowy i udziela głosu prokuratorowi Dreszerowi.

Prok. stwierdza na wstępie, że w każdej tego typu sprawie na plan pierwszy wysuwa się tło procesu i osoba winnego. Jest grzechem pierwotnym, że dokoła tej sprawy powstała fama zbudowana na plotce kawiarnianej. Plotka ta zatrzymuje się jednak na progu sali sądowej, co też miało miejsce.

Następnie zajmuje się prokurator osobą osk. Piątkowskiego, który sam mówi o sobie z dumą i pewnością siebie. Uderza w jego zeznaniach demagogiczny pałos i bagatelizowanie norm prawnych, a apoteozowanie życia. To jest źródłem konfliktu z kodeksem karnym. Oskarżony postawił sobie za zadanie, że cel osiągnie, co w rekach człowieka energicznego i zdecyd-

go jest wielkim niebezpieczeństwem. Wszedł on na salę sądową jako bohater, ale proces ten zerwał niejedną liść z jego wawrzynu. Wsuwano tu wiele koncepcji, rzucono zasłony, które zaciemniały prawdę. Nie było wiele takich procesów, w którychby świadkowie zeznawali tak niepewnie i niewiarogodnie. Nigdy jeszcze nie stosowano wobec świadków takiego terronu. Tak nie postępuje człowiek niewinny!

Następnie oskarżyciel publiczny przechodzi do szczegółów sprawy, stwier-

Schwyfanie złodzieja w gmachu sądu

W bramie gmachu sądu grodzkiego w Łodzi przy ul. Cegielińskiej został ujęty na gorącym uczynku kradzieży kieszonkowej złodziej 28-letni Zdzisław Paweł.

Zamierzał on w tłoku wychylić jednemu z interesantów przybyłych do sądu portfel oraz złoty zegarek kieszonkowy. Manewr ten został aopstrzeżony i złodzieja przy pomocy dyżurnego policjanta ujęto i osadzono w areszcie. (a)

NOWOŚCI Z PRZEMYSŁU RADJOWEGO

W tych dniach rozpoczęła działalność poważna placówka handlowo-przemysłowa pod firmą „Kosmos-Radjo”, która postawiła sobie za zadanie udostępnić szerokiej ogółowi radjoamatorów odbiorników wysokiej jakości.

Radjoaparaty „Kosmos” posiadają wszystkie zalety odbiorników wysokiej klasy, natomiast ceny ich są utrzymane na takim poziomie, aby ich nabycie stało się możliwe nawet dla osób mniej zamożnych.

W konstrukcji tych odbiorników przewidziane są wszystkie nowoczesne urządzenia i ulepszenia. W odbiornikach „Kosmos” niema jednak żadnych szczegółów konstrukcyjnych wątpliwej wartości, obliczonych na efekt zewnętrzny, a podrażających koszt odbiorników. Wszystko jest w nich tak pomyślane, aby posiadacz za najniższą cenę mógł osiągnąć najwyższe zaдовоłenie ze swego radja.

Warto zaznaczyć, że odbiorniki „Kosmos” są sprawdzane we wszystkich większych miastach kraju, co daje posiadaczowi pewność, że jego odbiornik jest ściśle przystosowany do lokalnych warunków odbioru.

dzając, że zarówno Piątkowski jak Madoński i Kowalski, twierdzą, że organizowaniem wycieczek się nie zajmowali. A więc kto wydawał polecenia? Ironicznie stwierdza prokurator, że widocznie był tu ktoś tajemniczy. Ta szara eminencja Zw. Rezerwistów była widocznie młodzieńką maszynistką, zatrudnioną w kancelarii, nazwiskiem Pawłówna. (Wielka wesołość na sali).

Piåtkowski był żelaznym prezesem Zw. Rezerwistów, miał w nim władzę nieograniczoną i wiedział o wszystkim. Wykonawcą jego rozkazów i prawą ręką był st. sierżant Madoński. Oskarżony Kowalski gra w całej sprawie rolę podrzędną, gdyż został niejako omotyany.

W konkluzji popiera prokurator akt oskarżenia i domaga się surowszej kary dla Piåtkowskiego.

Następnie przemawiał rzecznik powództwa cywilnego, wniesionego przez P. K. P. a opiewającego na 3000 zł.

Z kolei zabiera głos pierwszy obrońca adv. Forelle, który w swem przemówieniu polemizuje przedewszystkiem z prawną kwalifikacją czynów osk. Piåtkowskiego. Na podstawie szeregu przykładów obrońca dowodzi, że za przekroczenia statutu Zw. Rezerwistów, Piåtkowski może jedynie odpowiadać przed władzami związku. Miał on prawo wystawiania legitymacji komu uważał za stosowne i władze wojskowe nie były kompetentne do skontrolowania tego. Kończąc, prosił o uniewinnienie swego klienta.

Następnie zabrał głos drugi obrońca osk. Piåtkowskiego, sen. Perzyński z Warszawy.

Zwolnienie rocznika 1912 Poborowi z cenzusem będą w roku bieżącym wcieleni do podchorążówek

Jak się dowiadujemy, PKU w Łodzi zakończyły już rozsyłanie kart powołania poborowym z cenzusem, którzy w roku bieżącym podlegają wcielaniu do szkół podchorążych.

Również doręczone zostały karty powołania studentom, którzy wobec ukończenia 23 roku życia utracili już prawo do dalszych odroczeń służby wojskowej dla kontynuowania studjów.

Termin stawiania się poborowych z cenzusem do szkół podchorążych został ustalony na 20 b. m.

W tych dniach PKU w Łodzi przy-

„Tydzień przeciwpożarowy”

odbędzie się w Łodzi od 22 do 29 b. m.

Jak się dowiadujemy, związek straży pożarnych R. P. proklamował począwszy od dnia 22 do 29 września rb. „Tydzień przeciwpożarowy” na terenie całego państwa. W związku z tem łódzki okręg wojewódzki związku straży ogniowych rozpoczął przygotowania do zorganizowania „tygodnia” w naszym mieście i w województwie.

Program uroczystości nie został jeszcze ustalony, jednak czynione przygotowania świadczą o tem, że „Tydzień przeciwpożarowy” w Łodzi i województwie będzie poważnym czynnikiem propagandowym i uświadamiającym.

Bilety żniżkowe do Paryża i ulgowe paszporty zagraniczne

Koleje Francuskie przyznały z okazji międzynarodowej wystawy samochodowej i sportowej, która odbędzie się w czynie od 3 do 13 października, 40 proc. żniżki dla turystów z zagranicy, udających się do Paryża w celu zwiedzenia wystawy.

Bilety powrotne żniżkowe w dawane będą od dnia 28 września do 12 października, z ważnością 15 dni bez prawa proлонgaty.

Powrót może nastąpić najwcześniej po 5 dniach pobytu w Paryżu.

Bilety powyższe wydawane będą przez Oficjalne Biuro Kolei Francuskich w Warszawie, Ossolińskich 4.

Przy zamawianiu biletów należy podać datę przekroczenia granicy francuskiej.

Turyści, mający zamiar udać się do Paryża na wystawę samochodową mogą otrzymać ulgowe paszporty zagraniczne.

DZIS OTWARCIE SEZONU W „CASINIE”

„Casino” otwiera dziś nowy sezon największym przebojem Franciszki Gaal p. t. „Mała mateczka”.

Franciszka Gaal jest obecnie najpopularniejszą i najbardziej lubianą aktorką ekranu. Jej najnowszy, kapitalny film, nagrany we Wiedniu, p. t. „Mała mateczka” ukazuje ją w nowej, odrębnej i niespotykanej dotychczas postaci.

Podczas premiery wiedeńskiej „Małej mateczki” zdarzył się niebywały wypadek. Oto publiczność, pragnąc wyrazić swój entuzjazm dla ulubienicy swej, zażądała przerwania przedstawienia. Franciszka Gaal ukazała się na scenie przed ekranem z dzieckiem, grającem w filmie „Mała mateczka” jedną z ról. Widownia szalała z radości. Tlum porwał znakomitą artystką i wyniósł ją na rękach.

Niemniej entuzjastycznie zapowiadają się dzisiejsza premiera „Małej mateczki” w „Casinie”.

Dzisiejsze audycje

JAK UMOCNIC SAMODZIELNOŚĆ GOSPODARCZA POLSKI.

Przez cały świat idzie fala autarkji, czyli polityki samowystarczalności gospodarczej kraju. Jako hasła wysuwane są popieranie wyborów krajowych, niezatrudnianie obcokrajowców. Dla gospodarki polskiej powstaje problem: czy uprawiać należy politykę autarkiczną, czy też przeciwnie, utrzymywać zależność od rynków zagranicznych. Na temat ten zostanie wygłoszony w Polskim Radiu cykl odczytów ekonomicznych p. Janusza Rakowskiego p. t. „Jak umocnić samodzielność gospodarczą Polski”.

O godz. 17.00 usłyszmy odczyt z tego cyklu p. t. „Samowystarczalność, czy polityka otwartych drzwi na świat”.

„HANDLARZ SNÓW”

Jeż to dzieci budzi się z płaczem, bo śniła się im zła nota na świadectwie, straszliwa bura od rodziców, lub inna rzecz nieprzyjemna. Dobrze byłoby, gdyby sny były zawsze miłe, gdyby można było wybrać sobie sen, który się ma przysnić. Otóż dziś wszystkie dzieci udać się będą mogły o godz. 18.00 do sklepu, w którym zamawia się sny. Wycieczkę te poprowadzi Wiktor Budzyski na łatach wesołej audycji dla dzieci p. t. „Handlarz snów”.

PLANTACJE MIEJSKIE W ŁODZI.

W ostatnich latach Łódź w dziedzinie podniesienia estetycznego miasta, trzeba to przyznać, dość dużo zrobiła. W różnych punktach miasta pojawiły się nowe zieleńce, kwiatniki, które z jednej strony urozmaicają szaryny miasta, podnoszą jego wygląd estetyczny, z drugiej zaś rozszerzają i potęgują owe przysłowiowe płuca Łodzi. Przed zarządzeniem miejskim stoi jeszcze ogromne zadanie.

Łodzianin, którego raduje każde drzewko nowe i każdy nowy krzak, jaki pojawi się na ulicy, niewątpliwie z zainteresowaniem wysłucha odczytu dyrektora plantacji miejskich, inż. Stefana Rogowicza, na temat zamierzeń miasta w tej ważnej dziedzinie. Odczyt ten wygłoszony zostanie o godzinie 18.30.

„UŚMIECH POZNANIA”

Pod zmienionym tytułem „Uśmiech Poznania” prezentuje się obecnie radiosluchaczom „Wesoła fala poznańska”. Nadawać ją będą z Poznania wszystkie rozgłośnie o godz. 21.30. Autorem jej jest znany Jerzy Gerzabek, popularny już dziś w całej Polsce humorysta i poeta — piosenkarz. Na jej treść składa się oryginalny hejnał poznański nióra Gerzabka, następnie pełny swobodnego regionalnego humoru dialog lwowiaka i poznaniaka, przedstawiany wesołymi piosenkami. Wśród wykonawców usłyszmy stalych artystów „Wesołej poznańskiej fali”: Jerzego Gerzabka, Ludomira Szlęgię, Tadusza Markowskiego i oręza, pełną swobodę wdzięku Joannę Poraska.

JERZY CZAPLICKI.

Znakomity nasz baryton, śpiewak opery warszawskiej, Jerzy Czapliski, wystąpi o godz. 22.00, jako solista w koncercie symfonicznym orkiestry Polskiego Radia pod dyktando Stanisława Nawrota. Artysta odśpiewa arie z oper Czajkowskiego i Thomasa oraz utwory Alvaręza i Tosti'ego.

W części symfonicznej koncertu na szczególną uwagę zasługują Czajkowskiego „Serenada” na orkiestrę smyczkową, powstała w roku 1880, pełna humoru romantycznej rzewności przy elegancji i mistrzostwie struktury. Tak n. p. część druga „Serenady” to wale, powiewny i rozrywy, wale dla Czajkowskiego tak charakterystyczny. Wybitnie słowiańskie znamiona nosi część trzecia, a przedwysokim czwartą, zawierająca temat, oznaczony przez Czajkowskiego uwaga „Temat rosyjski”, oparty na ludowej pieśni rosyjskiej. (r)

Samobójstwo młodego przemysłowca

Groźba licytacji urządzeń fabrycznych powodem desperackiego kroku

Lekarze mają nadzieję utrzymania Kostrzewskiego przy życiu

W dniu wczorajszym w godzinach popołudniowych w domu przy ulicy Wólczańskiej Nr. 206-208 rozegrała się tragedia, która weisnęła rewolwer do ręki młodego, pełnemu życia i werwy człowiekowi.

W domu tym miesi się mała fabryczka wyrobów jedwabnych należąca do rodziny Kostrzewskich. Fabryczka ta, składająca się z kilkunastu warsztatów, prowadzona była przez szereg lat przez Zygmunta Kostrzewskiego seniora. Przed dwoma miesiącami Kostrzewski naskutek ataku serca zmarł, pozostawiając żonę i troje dzieci.

Kierownictwo fabryki objął

po nim 27-letni Zygmunt Kostrzewski, najstarszy syn, który przez dwa miesiące od śmierci ojca borykał się z poważnymi trudnościami finansowymi, w jakich znalazło się przedsiębiorstwo.

Młody, pełen życia i energii człowiek, jako tako dawał sobie radę z piętrzącymi się trudnościami, ale ta beznadziejna walka mocno nadszarpaneła jego nerwy.

W ciągu ostatniego tygodnia Kostrzewski był stale mocno zdeenerwowany, chwilami stawał się wprost opryskliwy w obcowaniu z domownikami.

Wczoraj około godz. 9 rano do Kostrzewskiego przyszedł sekwestратор urzędu skarbowego, który opisał wszystkie wartości i urządzenie fabryki za załatwienie podatki.

Sytuacja Kostrzewskiego była już teraz beznadziejna, ponieważ nie mógł nawet marzyć o zdobyciu sumy, która mogła uchronić go przed licytacją.

W kilkanaście minut po wyjściu sekwestratora pracownicy firmy usłyszeli wystrzał rewolwerowy i kiedy przerażeni wpaśli do kancelarii, oczom ich przedstawił się straszny widok: na fotelu obok biurka siedział Kostrzewski, trzymając w ręku dy-

mający rewolwer. Z piersi sączyła się krew.

Natychmiast wezwano pogotowie, lekarz którego stwierdził bardzo poważny stan denata i przewiózł go do najbliższego szpitala, t. j. do kliniki im. św. Jana przy ul. Wólczańskiej 197.

Jak się okazało, kula rewolwerowa utkwiała Kostrzewskiemu w osierdziu.

Koło godz. 8 wiecz. Kostrzewski odzyskał przytomność.

Wobec znacznego osłabienia, spowodowanego wpływem krwi, lekarze nie zdecydowali się na natychmiastowe przeprowadzenie operacji, która odbędzie się w dniu dzisiejszym.

Jak nas informują, jest nadzieja utrzymania Kostrzewskiego przy życiu.

Olbrzymia afera w Łodzi

Dyskontier puścił w obieg fałszywe weksle na sumę 300.000 zł. i uciekł zagranicę

W dniu wczorajszym Łódź została poruszona wiadomością o sensacyjnej aferze wekslowej, dokonanej przez znanego na gruncie łódzkim dyskontera Anszela Wiślickiego, zamieszkałego przy ulicy Piotrkowskiej 56.

Wiślicki potrafił zdobyć sobie zaufanie kilku poważnych firm łódzkich, które oddawały mu weksle do dyskonta, częstokroć na bardzo znaczne sumy. Przed czterema tygodniami Wiślicki otrzymał od kilku towarzyszów przemysłowych portfel do dyskonta na sumę 300.000 zł.

Przy pomocy „specjalistów” Wiślicki weksle te skopjował, podrobił pieczęcie i siemple firmowe, poczem falsyfikaty te zdyskontował, wpłacając sumy, uzyskane z dyskonta właścicielom weksli. Oryginały zaś zdyskontował w Warszawie i Gdańsku, poczem znikł z horyzontu łódzkiego.

Afera wykryła się dzięki te-

mu, że w dniu onegdajszym wystawca jednego z weksli, którego termin płatności przypadał właśnie onegdaj, otrzymał dwa zawiadomienia o płatności. Bliższe szczegóły tej olbrzymiej afery,

dookoła której wyrosła cała legenda, trzymane są ze względu na toczące się śledztwo w ścisłej tajemnicy.

Wiadomo tylko jest, że Wiślicki uciekł zagranicę.

Akcja zwalczania duru

Lustracja sklepów i posesji. — Szczepienia ochronne. — Dezynfekcje

zachorowań na tyfus brzuszny. Przyczyn wzrostu zachorowań na dur brzuszny nie należy daleko szukać. Szerokie rzesze publiczności, mimo wielokrotnych ostrzeżeń władz sanitarnych jedzą nieumyte owoce, nie zważając na grożące im zdrowiu niebezpieczeństwo.

Właściwie, to największą winę ponoszą kupcy owoców, sprzedawających na rynkach i targowiskach, a nawet w sklepach.

Owoce nie są zakrywane żadną złośliwą i dlatego obsiadają je muchy, pełne na nich kurzu i chorobotwórczych bakterji. W dodatku na rynkach przyjęła się zwyczaj wybierania owoców ręką przez kupujących.

Władze sanitarne, dążąc do zwalczania duru, wydały już wielokrotnie odczyty do konsumentów, zwraca-

jąc uwagę na niedopuszczalność dotykania owoców rękoma oraz na konieczność przemywania kupowanych owoców. Niezależnie od tego wielokrotnie zwracano się do kupców, aby chronili artykuły spożywcze przed kurzem i zanieczyszczeniem. Te próby mało jednak poskutkowały.

I dzisiaj władze zdrowotności stanęły znów przed koniecznością przeprowadzenia energicznej akcji zwalczania duru.

Wydane zostały zarządzenia sanitarne, pozatem nakazano właścicielom domów szczelne zabezpieczenie śmietników, rozsiewających mikroby.

W związku z temi zarządzeniami w tygodniu przyszłym wyruszą na miasto specjalne komisje sanitarne, które przeprowadzą kontrolę posesji łódzkich oraz sklepów i kiosków, w których prowadzona jest sprzedaż owoców.

Wydano także zarządzenia w sprawie dezynfekowania tych mieszkań, w których zdarzyły się wypadki zachorowań na tyfus brzuszny.

Oprócz tego miejskie dozory sanitarne prowadzą stale szczepienia przeciwdurowe. Zabiegi wykonywane są bezpłatnie.

ODDZIAŁ LEGJONU PUŁAWSKIEGO W ŁODZI

Dnia 7. 9. r. b. w Łodzi z inicjatywy zarządu grodzkiego został zorganizowany oddział okręgu łódzkiego związku Legionu Puławskiego (Legjon Puławski, Brygada, Dywizja, Pułk Ulanów Krechowickich). Lokal związku mieści się przy ulicy Andrzeja Nr. 9 m. 12, tel. 226-18.

Zarząd związku zwraca się z apelem do wszystkich kolegów niezarejestrowanych do zgłaszania swych adresów, celem rejestracji i zorganizowania się. Sekretarjat czynny w czwartki od godz. 18 do 20.

TEATR MIEJSKI

Karol Adwentowicz wystąpi we „Wrogu ludu” jeszcze tylko dziś o godzinie 4 pop. (przedstawienie dla młodzieży szkolnej), w niedzielę wyjątkowo o godz. 5 (zamiast o 4-ej) po cenach zniżonych oraz w poniedziałek o godz. 8.30 wiecz. dla zrzeszeń. Dziś, w sobotę i w niedzielę wiecz. w dalszym ciągu komedia Fodora „Mysz kościelna”.

Co usłyszmy dziś przez radio?

- 6.30 Gimmastyka i muzyka z płyt.
- 12.15 Muzyka salonowa.
- 13.30 „Po fajraucie” (płyty).
- 14.30 Muzyka (płyty)
- 15.00 Nowela Wł. Perzyskiego.
- 15.30 Zespół salonowy.
- 16.00 Lekcja języka francuskiego
- 16.15 Utwory na klindze.
- 16.30 Skrzyżanka techniczna.
- 16.45 Transmisja fragmentu mecingu lotniczego.
- 17.05 Cała Polska śpiewa — audycja.
- 17.20 „Samowystarczalność czy polityka drzwi otwartych na świat” — odczyt.
- 17.35 Nowości z płyt.
- 17.50 „Istebna”.
- 18.00 Wesoła audycja dla dzieci.
- 18.30 Plantacje miejskie Łodzi — odczyt.
- 18.40 50-tacie parafji i kościoła św. Krzyża w Łodzi.
- 18.45 Czajkowski: Suita „Dziadek do orzechów” (płyty)
- 19.50 Pogadanka aktualna.
- 20.00 Wielkie potpourri wiedeńskie „Od Straussa do Lehara”.
- 21.00 „Sport polski w kraju i na obczyźnie”.

- 21.30 „Uśmiech Poznania” — audycja.
- 22.00 Transmisja fragmentu międzypaństwowego meczu tenisowego Polska — Jugosławia.
- 22.15 Koncert orkiestry.
- 23.20 Muzyka taneczna.

AUDYCJE ZAGRANICZNE.

- Hamburg (332)
- 21.00 Romantyczna opera Kreutzera „Chata alpejska”.
- Wiedeń (507)
- 19.15 Operetka J. Straussa „Gagliostro we Wiedniu”.
- Brukseła (484)
- 20.00 Operetka Messagera „Awaranka”.
- Londyn (342)
- 20.00 Koncert (M. in Uwertura „Wilhelm Tell” Rossiniego, Koncert skrzypcowy Brucha, Arje, Planety Holsta).
- Rzym (420)
- 20.40 Opera Zandonati „Romeo i Julia”.
- Budapeszt (550)
- 20.15 Raryta muzyczna Donathy „Był sobie muzykus...”

Sprostowanie

ubezpieczalni społecznej w Pabjanicach

Powołując się na art. 22 dekretu z dn. 7.2 1919 roku w przedmiocie tymczasowych przepisów prasowych Ubezpieczalni Społecznej w Pabjanicach w związku z korespondencją w „Głosie Porannym” z dn. 14.8 r. b. pod tytułem: „Igranie ze zdrowiem ubezpieczonych” — prosi o wydrukowanie w najbliższym numerze „Głosu Porannego” w tym samym dziale i takimi samymi członkami następującego sprostowania:

1) Nieprawdą jest, jakoby naczelny lekarz nie chciał przyjąć zainteresowanego (p. Gelbarda); natomiast prawdą jest, że naczelny lekarz przyjął go w swoim gabinecie i rozmawiał z nim, skierowawszy go do referenta lecznictwa, do którego naczelny lekarz jednocześnie sam się udał zapytując, ile jest prawdy w oświadczeniu p. Gelbarda, że mu odmówiono lekarza.

Ponieważ Kolumna, jako oddalona o 3 i pół km. od Łasku (od Pabjanic o 12 km.), należy terytorjalnie do lekarza domowego, zamieszkałego w Łasku, naczelny lekarz polecił urzędnikowi poinformować zainteresowanego, by się zwrócił o pomoc do lekarza w Łasku.

O nagłości choroby naczelny lekarzowi nie było wiadomo.

2) Co się tyczy sprawy pogotowia lekarskiego, to nieprawdą jest, jakoby ubezpieczalnia społeczna w Pabjanicach posiadała pogotowie w ścisłym znaczeniu, natomiast prawdą jest, że lekarze domowi ubezpieczalni dyżurują kolejno w celu załatwienia wypadków nagłych na terenach tychże lekarzy domowych w Pabjanicach, do których Kolumna nie należy.

3) Nieprawdą jest, jakoby telefon w ośrodku lekarskim ubezpieczalni w Łasku został zdjęty ze względów oszczędnościowych; natomiast prawdą jest, że zgodnie z zarządzeniem władz nadzorczych ubezpieczalni o wprowadzeniu w życie instytucji lekarzy domowych, zostały wogóle zwinięte wszystkie ośrodki lekarskie, jako zjedne gdyż lekarze przyjmują ubezpieczonych w swoich prywatnych gabinetach.

Jasna rzecz przeto, że zwinięcie ośrodków musiało pociągnąć za sobą i skasowanie aparatów telefonicznych.

Naczelny lekarz: (—) W. Eichler.
Dyrektor: (—) P. Goliński.

*

Do powyższego wyjaśnienia zmieszni jesteśmy dodać uwagę, że zawarte w nim sprostowania zawierają wiele nieprawdy, jak również nieprawdą jest, że ubezpieczalnia w Pabjanicach wydała własne przepisy prasowe

Pełna tabela wygranych

7-go dnia ciążnienia IV-ej klasy 33-ej Loterii Państwowej

W 7-yim dniu ciążnienia loterii głównej wygrane padły na następujące numery.

50,000 zł. — 44926.
10,000 zł. — 26494, 35007, 91079
153760.

5,000 zł. — 50818, 101411.
2,000 — 3175, 6162, 41133, 44430,
46145, 52093, 57649, 120484, 29521, 22207
132004, 133771, 137279, 142188, 148361,
156214, 158779, 158957, 161312, 171275,
172488, 175369, 178480.

1,000 zł. — 187, 4695, 8893, 14776,
21351, 23335, 25152, 27874, 42981, 44957,
48031, 52939, 53713, 60757, 62520, 78332,
78851, 83192, 86307, 87986, 89912, 90980,
92742 93951 95278 108077 114340 118114
137139, 137193, 139774, 143429, 143793,
149927, 151810, 154618, 160703, 167791.

Po 200 zł.:

158 96 791 1041 48 352 61 504 657 743 2012
285 436 549 630 709 20 970 3015 24 241 346 550
622 726 910 71 4369 473 599 693 95 728 881 950
5187 297 564 607 6007 70 105 52 417 595 702
7004 210 411 521 68 705 858 78 916 8118 41 648
706 917 9186 491 530 821 47 990.

10054 115 51 418 45 95 726 815 48 11036 588
689 929 12014 242 459 70 509 62 705 851 978
13128 449 99 605 959 90 14089 131 321 643 872
15041 112 309 478 633 7 759 16197 511 615 16
908 17074 201 435 597 620 807 18055 376 86 499
19206 900.

20100 226 99 86 333 94. 21096 105 73 468 526
83 22049 273 96 381 403 22 751 983 91 23000 62
156 305 470 615 773 815 904 54 24063 109 268
432 542 614 705 805 25014 204 98 309 588 732
883 915 23 92 26089 134 92 256 372 435 38 951
27027 123 39 49 382 605 35 808 907 35 28041 5
282 324 710 95 821 31 29008 440 52 7 718 881 951.

30291 369 31033 156 255 68 508 38 684 32020
173 310 539 751 33146 265 320 52 82 402 31 686
34185 232 45 430 518 629 737 817 38 962 35326
589 60 80 2 680 823 968 36005 143 345 462 77
666 723 81 926 37083 309 86 9 482 604 31 712 23
823 998 38007 105 82 410 22 34 525 636 70 8 921
39108 10 207 320 52 584 5 615 95 792 819 928.

40205 27 90 345 90 895 41160 408 677 81 42007
151 200 474 942 43022 167 73 81 264 539 667 82
890 44051 141 200 562 786 918 42 82 45021 474
510 743 97 46057 9 98 164 92 354 439 808 957
47011 188 284 355 402 650 740 853 70 957 94
48019 83 323 557 626 32 80 700 13 940 60 49055
145 98 232 88 367 614 705 877 901.

50051 579 657 796 803 51026 92 347 537 663 4
05 945 60 52164 353 92 639 853 930 81 53022 120
45 448 98 757 811 917 54048 56 135 323 61 528
89 604 732 822 55007 107 40 465 582 613 764 99
946 56003 52 108 27 221 81 335 426 88 557 85
99 57054 130 68 98 331 406 562 93 600 735 843
75 90 941 58104 481 565 648 59037 94 315 18
56 469 71 89 733 823 999.

60116 99 363 87 535 615 61010 57 85 138 65
98 538 69 885 89 647 69 827 50 62069 112 63 331
53 607 885 927 62 63127 495 96 830 33 998 64016
45 86 113 87 217 366 570 694 928 65007 28 153 77
344 457 645 69 704 33 817 66205 84 318 572 638
73 919 34 58 67022 28 50 87 99 275 328 693 854
978 68001 157 240 427 756 847 918 45 87 69177
232 46 82 451 90 504.

70042 62 92 123 224 390 512 53 610 702 842
916 71 71297 430 555 738 818 72159 466 589 739
875 73055 269 317 94 426 513 628 731 811 45 94
978 74044 163 513 602 717 44 52 65 80 87 903
75052 115 213 360 466 578 88 723 76077 113 281
301 78 585 604 752 77073 135 76 95 97 284 388
428 68 606 42 70 875 85 905 19 20. 78113 38 436
519 623 76 759 907 79024 58 216 75 303 15 47 83
407 57 870 729 814.

80255 350 610 29 682 81161 96 256 68 390 403
591 697 729 907 76 82080 115 20 29 93 310 66 443
66 691 871 74 902 83066 101 92 319 20 420 552
63 82 687 793 95 850 69 84006 194 227 83 303
684 809 61 73 902 56 85018 337 427 585 710 937
53 86087 139 259 740 83 812 76 970 87041 264
346 60 424 510 16 610 713 23 50 808 88005 97
117 63 344 52 447 674 878 89232 346 481 630
734 908.

90137 73 262 349 585 600 64 786 885 913
14 50 91133 49 96 513 759 989 92011 51 79 178
319 568 645 52 65
92819 77 939 99 9307 58 90 259 518 636
768 922 61 94178 83 364 82 420 63 548 679 904
50 95088 134 212 398 508 625 795 943 14 96065
184 345 65 439 81 596 785 943 57 97012 157 81
470 510 30 32 690 701 842 60 90 911 98072 106
222 340 57 491 586 92 705 38 75 809 58 916 51
99062 230 425 547 684 98 811 68 974 76.

100120 353 649 800 4 101437 690 779 841
102341 76 480 512 644 103239 304 409 88 6932
50 64 76 104142 49 59 217 52 5810 23 105032
264 315 65 407 531 46 93106151 321 494 721 974
107015 111 64 72 220 897 91 932 46 97 108257
89 527 70 498 502 652 713 44 882 109020 140
56 9 235 82 425 82 6 658 716 54 991

110001 73 172 417 58 542 666 79 89 714 822
934 110004 9 101 47 70 86 289 308 623 6 72
740 3 897 983 112190 242 68 439 571 80 725
85 987 113125 99 415 43 553 59 709 902 114003
136 52 219 357 427 79 549 703 802 877 115026
133 40 254 63 71 306 46 635 737 71 99 842 971
116148 351 404 5 90 762 86 846 907 34 117076
294 88 336 72 86 447 753 875 71 982 118005
40 406 56 525 65 636 754 9 804 857 119031 79
257 762 834 54 994

120374 174 224 331 701 60 967 121011 17
29 45 242 316 403 22 54 69 74 501 92 656 955
12292 335 455 73 573 639 781 841 67 93 934
40 123125 834 98 558 623 56 743 917 19 92
124119 220 499 545 617 809 125032 237 42 304
12 16 43 608 786 871 991 126067 9 123 212
310 44 50 4 621 916 75 127387 91 461 783 843
8 967 128051 131 95 246 373 402 86 92 129205

Dzisiaj, w 7 dniu ciążnienia znów padły u nas wygrane:

ZŁ. 10.000 na Nr. 35007

— oraz —

ZŁ. 10.000 na Nr. 92285

N. JATKA

Piotrkowska 22
Piotrkowska 66
Nowomiejska 1

Szczęście stale sprzyja naszym Graczom! — Polecamy nadal nasze losy!

46 62 361 64 652 804 43 926 57 98 130116 665 97 797 920 9 131089 151 364 765 845 90 900 9 11 12 132044 123 44 242 345 480 544 753 133038 100 36 81 251 80 6 304 405 512 612 728 50 64 809 95 134021 194 216 48 65 302 20 409 729 37 802 11 73 135036 93 175 88 261 87 409 10 652 856 938 136018 52 64 143 229 68 70 85 485 578 904 137063 92 89 173 94 31 467 405 578 754 813 23 31 138023 135 54 80 463 80 90 612 78 794 9 947 139036 42 76 419 44 505 64 73 77 932 140005 266 508 60 627 74 93 725 33 91 871 907 98 141022 161 223 43 51 393 409 523 29 81 998 142223 143040 79 531 680 903 144270 371 420 70 614 76 889 906 145062 237 859	40088 100 307 38 682 41273 368 703 72 950 99 42019 35 216 310 39 469 762 895 43369 44062 214 42 57 467 555 782 45103 228 420 678 735 46325 418 585 910 83 47055 548 697 984 48277 479 570 618 707 25 902 49246 636 769 81. 50290 520 66 976 51023 142 53 71 212 14 74 773 86 917 44 52221 47 73 88 359 832 53116 46 689 54085 88 150 224 63 93 483 565 723 913 55094 139 426 51 752 884 992 56896 57697 779 58016 84 225 56 323 400 76 843 907 59120 213 41 344 556 879. 60078 236 581 730 876 87 61555 654 60 819 62125 341 76 63045 236 417 55 601 702 860 925 64060 189 225 533 35 633 701 59 93 954 65258 73 78 656 82 66190 244 306 579 938 68209 581
---	--

W 7 dniu ciążnienia padło

ZŁ. 10.000. — na Nr. 153760

w kolekturze

A. D. Międzyrzecki, Piotrkowska 61

87 431 517 622 54 703 28 94 856 146051 63 70 102 7 87 221 423 89 500 612 738 811 908 55 65 147322 69 433 527 820 84 953 148234 88 334 84 550 902 4 45 149142 788 93 92 150026 69 189 342 85 449 525 803 986 151047 170 271 366 570 635 39 957 99 152009 54 126 30 70 81 239 321 458 643 725 49 815 153108 73 226 98 402 667 907 58 154007 26 8 304 30 479 926 34 155036 37 634 786 914 156167 99 224 47 318 443 98 512 621 157091 160 241 93 334 85 521 23 57 855 90 921 97 155247 399 521 749 83 828 953 159073 177 89 265 390 405 661 790 837 72 917 160026 294 356 409 628 43 81 703 918 161032 78 105 602 738 162100 14 69 304 408 717 163130 49 406 518 25 741 983 164050 143 286 354 40 600 846 945 72 81 165012 29 205 484 634 54 721 76 833 38 975 166043 87 119 431 58 628 764 66 864 167080 208 95 501 47 54 784 823 168027 315 524 661 777 846 169003 27 268 511 900 10	658 69060 89 426 738. 70101 210 404 51 543 84 613 839 71058 169 275 647 740 57 938 72205 431 619 21 45 992 73372 427 42 521 673 962 74130 95 218 332 478 665 948 75241 357 772 925 49 59 94 76327 55 74 535 692 722 850 77003 334 64 427 767 907 78378 579 86 827 70 79144 97 280 319 490 663 741 815. 80203 562 685 899 926 81006 115 57 558 832 900 82173 219 431 500 12 22 625 980 95 83049 107 48 64 222 46 72 491 506 649 917 22 84081 224 92 438 568 790 85216 516 88 666 976 90 86230 349 574 941 87039 111 44 66 73 486 591 650 836 96 914 88276 435 537 649 752 936 89357 731 90156 250 347 511 618 91014 909 36 92453 678 728 93 93075 110 339 51 462 507 672 81 94104 429 557 666 889 95263 93 830 990 96039 105 259 62 330 414 656 901 97018 43 72 98349 672 949 99245 634 794 831 67 78 906 100063 596 875 101086 297 520 91 622 81 102584 975 103019 347 928 104573 680 105226 324 649 727 75 76 90 106015 319 629 30 752
--	--

Wszyscy wygrują u WOLANOWA!

Wczoraj padły wygrane następujące

CIĄNIENIE DRUGIE.

Po 200 złotych.

145 236 318 1381 2427 91 738 3363 366 539 931 4281 361 447 87 94 627 784 877 5383 507 646 817 983 6511 67 665 7030 8191 218 632 9512 889 95 947.	979 107094 414 543 96 108935 49 106 408 867 109052 396 603 80 827 45 110436 607 27 908 41 111556 684 809 932 112000 120 28 76 612 829 113129 53 66 85 367 698 705 12 22 114317 97 515 600 86 919 115184 98 277 328 723 804 116111 258 876 117258 464 783 802 61 118037 204 582 635 796 852 906 35 119208 88 557 644 88 829 120117 231 313 516 601 737 920 27 121075 110 307 402 702 820 983 122032 521 634 873 123015 28 77 87 226 347 53 626 904 124114 485 508 41 125229 519 629 408 838 971 126170 236 329 426 896 127722 88 873 128054 165 415 518 642 938 129191 566 604 972. 130047 501 131135 53 200 62 870 962 132068 102 662 719 20 33 51 915 133188 346 59 587 134108 135043 245 67 427 612 45 722 136174 535 875 137196 234 365 421 630 138056 74 230 139090 208 36 72 949 63. 140136 568 925 141011 13 30 697 803 90 142282 392 417 562 888 143313 416 90 595 716 849 986 144022 62 182 267 529 697 710 930 145376 99 462
---	--

WYGRASZ u KAFTALA

Losy IV klasy są jeszcze do nabycia.
Ciążnienie trwa do 26 b. m.

10621 11021 65 106 87 364 419 52 63 12084 186 370 13029 164 201 492 522 797 14058 235 376 496 15140 59 242 502 846 57 16134 322 463 669 703 17073 18474 19320 89. 20996 21372 22037 128 467 923 36 23151 373 401 529 636 24167 252 992 25071 84 133 641 713 863 976 26000 01 196 447 624 762 875 27268 28351 69 649 886 29179 873 95. 30156 553 781 31035 220 76 596 803 951 32153 339 741 873 939 33106 338 721 54 34098 157 87 727 56 983 35065 370 414 748 803 87 36208 39 599 617 26 861 37086 170 275 534 38077 247 88 418 546 50 71 990 39094 111 509 788 837 954	531 627 70 146045 85 293 867 80 147269 148031 192 680 888 979 149126 358 402 627 952 67. 150070 172 310 543 76 665 67 953 151041 55 119 670 850 952 152047 314 509 659 61 153274 370 548 640 154347 446 679 723 801 155176 156120 492 879 979 96 157312 493 95 691 700 48 968 79 158542 68 775 850 82 159069 677 798 807 87. 160093 512 623 955 78 161020 203 410 598 800 903 162074 228 94 351 439 85 556 706 13 53 89 899 163062 115 684 87 164013 133 279 344 456 529 41 165122 572 954 166247 382 469 565 613 980 167520 805 900 43 84 89 168017 55 258 88 378 575 729 169402 505 642 851.
---	--

170072 382 626 717 823 40 931 171119 434 960 64 172077 81 144 918 173339 670 714 31 174094 118 284 459 65 674 813 175103 583 896 903 69 176011 150 80 280 337 465 524 70 974 177037 312 479 586 730 920 56 178015 34 450 638 179000 751. 180152 583 181384 94 217 35 522 37 98 918 22 30 46 53 182470 517 36 762 881 183011 579 696 802 40 71 96 904 184314 518 724 52 846 911. CIĄNIENIE TRZECIE. 50,000 zł. — 131793. 10,000 zł. — 69313 78553 92285. 5,000 zł. — 27726 143945. 2,000 zł. — 2042 6470 21964 32031 43396 86089 104430 128033 136030 141302 153617. 1,000 zł. — 7623 11573 12774 13281 19077 22223 27222 36190 40605 42871 46827 45468 49291 59446 63048 70584 70291 71702 76282 78030 85780 88778 91978 99774 97817 101339 111954 112685 123810 129267 131555 140182 149627
--

Kalendarzyksportowy na dziś i jutro

W dniu dzisiejszym i jutrzejszym odbędą się w Łodzi następujące imprezy sportowe:

SOBOTA.

Gry sportowe. Na stadionie ŁKS przy Al. Unji o godz. 16 międzyna-rodowy mecz hazeny: Jugosławia — Łódź, poprzedzony o godz. 14.30 przedmeczem szczyptorniaka o mistrzostwo klasy A. IKP — Makabi.

Tennis. Na kortach Wimpy i U.-T. turniej tenisowy o tytuł najlepszego łodzianina.

NIEDZIELA.

Piłka nożna. Stadion ŁKS przy Al. Unji o godz. 15.45 międzyna-rodowy mecz piłkarski: Polska — Łódź, poprzedzony o godz. 2.30 po poł. przedmeczem hazeny Łódź — Zagrzeb. W Kaliszu międzymiasto- wy mecz piłkarski: Łódź — Kalisz.

Kolarstwo. Na szosie pod Krzy-wiem o godz. 9 rano mistrzostwo województwa dla turystów na dy- stansie 50 km. oraz dla młodzików na dystansie 75 km.

Tennis. Na kortach U.-T. przed- poł. dokończenie turnieju o tytuł najlepszego łodzianina, organizowa- nego przez Union Touring.

Impreza bokserska na najbiedniejszą dzielnię

W niedzielę, dnia 22 b. m. odbę- dzie się ciekawy mecz bokserski na rzecz szkoły dla najbiedniejszej dziel- ny w Radogoszczu między drużyną IKP a zespołem pozostałych klubów bokserskich. Protektorat nad impre- zą objął dowódca 6K IV gen. Lang- ner.

Przyjechały

hazeniszki Jugosławji

Dzisiaj na stadionie ŁKS o go- dzinie 16 odbędzie się sensacyj- ny mecz międzynarodowy w ha- zenę Łódź — Jugosławja. W dniu wczorajszym drużyna Ju- gosławji przybyła do Łodzi, wita- na na dworcu Fabrycznym przez przedstawicieli zarządu ŁOZGS., sfer sportowych, dzien- nikarzy i licznych sportowców.

Tłoczyński przegrał z Palladą

Mecz Legja--Zagrzeb, zamiast Polska--Jugosławja

WARSZAWA, 13.9. — Dzisiaj roz- począł się na kortach Legji mecz tenisowy Legja — Zagrzeb, za- miast projektowanego poprzednio spotkania Polska — Jugosławja. Pierwszy dzień zawodów przyniósł nam porażkę Tłoczyńskiego i nie- dokończone spotkanie Wittmana.

Tłoczyński grał z Palladą i został pokonany w czterech setach. Po zwycięstwie pierwszego seta Pallada miał wyraźną przewagę i wszelkie wysiłki Tłoczyńskiego, zwłaszcza w trzecim secie okazały się bezowoc- ne. Tłoczyński przegrał w stosunku 2:6, 6:3, 6:4, 6:3.

Wittman zmierzył się z Kukulje-

Nagle zmiany w reprezentacji

Matjas kontuzjowany. — Szerfke i Gemza grają we Wrocławiu, a Nawrot w Łodzi. — Bojowy skład piłkarzy Łotwy

Niemal w przeddzień meczów Polska — Niemcy i Polska — Łotwa dowiedzieliśmy się o nag- łych i nieoczekiwanych zmianach, jakie zaszły w naszych ze- społach reprezentacyjnych, — zwłaszcza jeśli chodzi o mecz we Wrocławiu, zmniejszają się nasze szanse na możliwośc osią- gnięcia lepszego wyniku.

Drużyna, wyznaczona prze- ciwko Niemcom, zebrała się we czwartek w Katowicach, by tu odbyć swój ostatni trening. — Zjawili się wszyscy z wyjątkiem chorego Dytki, Matjasa i zbyt późno zawiadomionego przez klub Kryszkiewicza. Dopiero te- raz wyszło na jaw, że doskona- ły napastnik Pogoni doznał na meczu ligowym z Warszawian- ką kontuzji nogi i nie jest zdol- ny do gry. Dziwne, że zarząd Pogoni dopiero przez Wasiewi- cza uznał za stosowne zawiado- mić o tem kapitana związkowe- go.

Brak Matjasa, zresztą najlep- szego gracza drużyny, postawił kapitana związkowego PZPN w bardzo przykrej i ciężkiej sytu- acji. Łukę trzeba zapełnić, a kandydatów, którzyby reprezen- towali te same walory, co Ma- tjas, brak. Wybór mógł paść tylko na Szerfkego i w ten spo- sób napastnik Warty zamiast grać w Łodzi, zaawansował niespodziewanie na stanowisko kierownika napadu pierwszej reprezentacji.

Choroba Dytki pociągnęła za sobą dalsze zmiany. Znów z dru- żyny przewidzianej na Łowę ubył Haliszka. I jego powołano na mecz do Wrocławia. Wresz- cie trzecia, bardzo istotna zmia- na na zaszła w ataku. Śląskie kola sportowe dawno już domagały się wstawienia Gemzy do repre- zentacji, podkreślając doskona- łą formę tego zawodnika, a na czwartkowy trening Gemza zdał egzamin z wynikiem bar- dzo dobrym. Te dwa czynniki przeważały w oczach p. Kałuży-

szale na korzyść Gemzy i Krysz- kiewicz przeszedł do rezerwy.

Czy drużyna w zestawieniu: Albański — Martyna, Doniec — Kotlarczyk II, Wasiewicz, Ha- liczak — Piec, Gemza, Szerfke, Artur i Kisieliński będzie w sta- nie sprostać odpowiedzialno- ści żądaniu? Niepożądane zmiany mogą się odbić ujemnie na samopo- czuciu drużyny, na jej wiarę we własne siły, zwłaszcza, że Niemcy są pewni zwycięstwa i jak twierdzą — bez przesady — atak ich stać na zdobycie pię- ciu bramek. Niemcy wierzą w swe siły, gdyż wystawili naj- silniejszy zespół, przyznając się otwarcie, że gdyby 15 wrze- śnia wypadło im grać z Anglją, zespół ich byłby ten sam.

A w Łodzi ujrzymy na środ- ku napadu starego rutyniarza Nawrota, rekordzistę zdoby- tych bramek w spotkaniach międzypaństwowych, i Przeź- dzieckiego w pomocy zamiast Haliszki. P. Kałuża nie jest je- dnak jawnym faworytem Nawrota, na wszelki wiec wypadek przy- syła nam Smoczka i, kto wie, czy trójka ataku w zestawieniu Kniola, Smoczek, Walczyk nie jest lepszą kombinacją.

Nareszcie i Łotwa dała o so- bie znak życia i zawiadomiła w jakim składzie przyjedzie. Po szeregu prób na obozie treningowym ustalono następu- jącą reprezentację:

Lastins — Lauks, Slavisens — Auzina, Kronlaks, Lidmanis — Taurins, Vills, Peterson,

INDYWIDUALNE PRZEJAZDY

DO

PALESTYNY

okrętem „POLONIA“ i „KOŚCIUSZKO“

Odjazdy

2, 10, 16, 24 i 30 października

Zapisy:

Wagons - lits || Cook, Piotrkowska 68

Teatr Rozmaitości

tel. 112-25

Jeszcze tylko krótki czas przed rozpoczęciem sezo- nu zimowego w Warszawie wystąpi znakomity teatr

Skines, Wenera.

Łotwa przywozi z sobą aż sześciu rezerwowych: Berbris, Simanis, Beze, Pavlows, We- stermanes, Reisters. Kierowni- kiem ekspedycji jest prezes ło- tewskiego związku piłkarskie- go, płk. Redliesh, członek zar- żądu p. Maulins i trener Wobjenhubar. Łotewska ekpedycja przyjeżdża do Łodzi w dniu dzisiejszym na dworzec Fabryczny o godz. 9.57, gdzie powitają ją: prezydent zarzą- du ŁOZPN., prezes Konopka i wiceprezesi mar. Kallenbach i Jordan, oraz konsul łotewski p. Weisfeld, przedstawiciele prasy i sfer sportowych. Goście udadzą się z dworca do Grand- Hotelu, poczem zwidzą cieka- wwsze osobliwości Łodzi, a m. in. zakłady przemysłowe Widzewskiej Manufaktury.

Reprezentacja Łotwy jest o- becnie najsilniejszą representa- cją państwową. Jej głównymi walorami są: doskonała kondy- cja fizyczna i niezwykła bojo- wość. Najsilniejszymi jednost- kami są: obrońca Lauks, środ- kowy pomocnik Kronlaks, pra- woskrzydłowy Taurins i kiero- wniki ataku Peterson.

O ogromnym zainteresowa- niu niedzielnym meczem w Łodzi świadczy najlepiej poniż- sze dane: już od dnia wczoraj- szego sprzedano w przedsprze- dazy biletów na sumę 7 tys. zł., w tem wykupiono 80 proc. miejsc siedzących. Mecz roz- pocznie się punktualnie o g. 15.45 i w czasie grania i od- śpiewania hymnów państwo- wych publiczność nie będzie wpuszczana na boisko. Jako przedmecz rozegrany zostanie rewanżowy mecz w hazenę Łódź — Zagrzeb.

30 kandydatów trenuje

Kadra pięściarska wyłoni reprezentację Łodzi

Kapitan związkowy ŁOZB. p. Konarzewski wyznaczył 30 pię- ściarzy łódzkich, którzy będą musieli odbywać obowiązkowy trening. Zawodnicy ci mają sta- nowić rezerwuwar przy ustala- niu reprezentacji Łodzi do me- czów międzymiastowych, które odbędą się w ciągu nadchodzą- cego sezonu.

Wyznaczeni zostali następują- cy bokserzy:

IKP.: Gluba, Bartniak, Popie- laty, Spodenkiewicz, Leszczyń- ski, Bagrowski, Kowalewski,

Mecz Ruch—Polonia będzie powtórzony

Mecz ligowy Ruch — Polonia zo- stanie jednak powtórzony, a nie zweryfikowany jako walkower. Oka- zuje się, że sędzia zawodów p. Ko- chanek stwierdził w protokole, że boisko nie nadawało się do rozgryw- ki mistrzowskiej, a to zdecydowało o orzeczeniu wydanym przez wy- dział gier i dyscypliny ligi.

Praga—Ukraina 1:0

W Kijowie reprezentacja piłkar- ska Pragi grała swój trzeci mecz na terenie Rosji sowieckiej. Przeciwni- kiem jej była reprezentacja Ukrai- ny. Po bardzo ciężkiej walce zwy- ciężyli czesi w stosunku 1:0. Mecz odbył się przy 40 tys. widzów.

Zbliża się dzień

wielkiego święta dla kinomanów!

WYPRAWY KRZYŻOWE

Potężne, olśniewające wido- wisko filmowe „króla reży- serów

Cecil B. de Mille'a!

Wkótce w kinie EUROPA

Kino-Teatr

„MIRAZ“

11 listopada 16 (Konstantynowska)

Dziś początek o g. 12

Ostatnie 2 dni! Arcydzieło produkcji austriackiej 1935—36 r.

Dzieje genialnego prowokatora

W rol. gł.: Olga Czechowa, Hilde von Stolz, Fritz Rasp.

Następny program: „Jestem zbiegiem“ w rol. gł. Paweł Muni

„AZEF“

Nadprogram: Aktualności Pata

Kino-teatr

METRO

PRZEJAZD 2

Dziś początek o 12

Ostatnie dni Noce wiedeńskie

W rol. gł.: Ramon Novarro i Una Merkel

Przedwojenny Wiedeń! Śpiew! Wino! Miłość! Arcyksiaż! Tancerka!

Następny program: „A. B. C. miłości“ w rol. gł. Dymsha i Krukowski

Kino-teatr

ADRIA

GŁÓWNA 1

Dziś pocz. o 3 pp.

Polska - inicjatorem stabilizacji?

Minister Zawadzki wystąpić ma w Genewie z projektem międzynarodowego porozumienia walutowego

Genewski korespondent poważnego gospodarczego dziennika niemieckiego „Frankfurter Zeitung” podaje sensacyjną wiadomość o zamiarach zwołania do Warszawy międzynarodowej konferencji, której zadaniem byłoby przeprowadzenie stabilizacji walut.

Podając na odpowiedzialność wspomnianego dziennika niemieckiego tę wiadomość, zaznaczyć należy, że pismo niemieckie przypisuje główne inicjatywę zwołania tej konferencji do Warszawy ministrowi Zawadzkiemu, który w charakterze delegata Polski na zgrupowanie ligi narodów, odgrywa obecnie w Genewie wybitną rolę, jako uznany w sferach międzynarodowych znawca teoretycznych i praktycznych zagadnień finansowych.

Według tych doniesień min. Zawadzki ma zgłosić wniosek o zwołanie konferencji do Warszawy przyczem jak zapewniają w Genewie — posiada on już szczegółowo opracowany plan stabilizacji walut. Przed wystąpieniem na forum publicznym z tym projektem pragnie

min. Zawadzki przeprowadzić rozmowy z przedstawicielami najbardziej w sprawie stabilizacji walut zainteresowanych krajów, przede wszystkim zaś z przedstawicielami krajów bloku złotego.

Francuzi są podobno za projektem min. Zawadzkiego, który miał osiągnąć uprzednio porozumienie z delegacją francuską przy opracowaniu swego planu. Natomiast pewien sceptycyzm daje się zauważyć po stronie Holendrów i Szwajcarów. Decydująca ma być dla powodzenia akcji min. Zawadzkiego opinia Anglii, która dotychczas nie sprecyzowała swego stanowiska w sprawie stabilizacji walut, aż do chwili kiedy waluty bloku złotego nie zostaną zdewaluowane lub też jak Anglicy wyrażają się, nim nastąpi przystosowanie się walut do rzeczywistości.

W tych warunkach, kończy pismo niemieckie, nie da się przewidzieć na jaką datę zostanie wyznaczona konferencja w sprawie stabilizacji walut. Niestety ton pisma niemieckiego w stosunku do inicjatywy min. Zawadzkiego da się łatwo wy-

tłumaczyć trudnościami, na jakie napotyka w chwili obecnej Schacht w dziedzinie walutowej. Na uwagę zasługuje specjalne podkreślenie przez korespondenta niemieckiego, iż plan stabilizacji walut, który ma być wysunięty w Genewie przez min. Zawadzkiego jest „planem polsko-francuskim”.

Jeśli się zważy, iż do Europy przybywa minister skarbu Stanów Zjednoczonych, Morgenthau, który, jak wiadomo, oświadczył, iż „świat powinien wiedzieć, że kiedy będzie gotów do przeprowadzenia stabilizacji to Waszyngton nie będzie czynił przeszkód”. Sprawa planu stabilizacji walut nabiera szczególnej aktualności. W sferach finansowych Europy spodziewają się, że z Morgenthau'em będą przeprowadzane rozmowy na temat ewentualnej stabilizacji walut. Morgenthau ma przybyć do Hiszpanji i Portugalji. Kto wie jednak, czy w razie pomyślnego wyniku podjętej akcji nie wzięłyby udziału w naradach międzynarodowych.

Rynek pieniężno-towarowy

Minimalne obroty przy osłabionych kursach

Wczoraj w obrotach prywatnych notowano waluty: marki niemieckie — 156 w placeniu, 159 — w żądaniu, dolary gotówkowe — 5,29 — 5,31, funty 26,15 — 26,25, dolary złote 9,04 w placeniu, 9,06 w żądaniu, liry włoskie 36,50 — 37,50, ruble złote — 4,72 — 4,75, guldeny gdańskie 96,50 — 98, floreny holenderskie — 3,58 w placeniu, 359 w żądaniu, czerwonce — kurs orientacyjny — 2,20, frank szwajcarski 172,25 — 172,75, pengó węgierskie 101,50 w placeniu, 102,50 w żądaniu, szylingi austriackie 99,50 — 100,50, korony czeskie — 20,80 — 21, franki francuskie 34,90 w placeniu, 35 w żądaniu, rubel srebrny 1,75 — 1,85, bilon srebrny 70 — 85, franki belgijskie 17,50 w placeniu, 18 w żądaniu.

Papiery wartościowe: 5 proc. Łódzkie listy zastawne 51,25 w placeniu, 51,75 w żądaniu, 7 procentowa pożyczka stabilizacyjna 64 — 64,50, 3 proc. pożyczka budowlana 40 — 41, 4 proc. pożyczka dolarowa 51 w placeniu, 52 w żądaniu, 4 proc. pożyczka inwestycyjna 110 — 111.

Na prywatnym rynku obroty były w dalszym ciągu minimalne przy tendencji naogół utrzymanej dla walut, natomiast słabszej tendencji zarówno dla papierów wartościowych premjowych, jak i prywatnych papierów lokacyjnych.

Z walut, marki niemieckie po ostatnich zniżkach, uległy minimalnej wyżycie o 1 punkt, osiągając kurs 156 w placeniu. Jednakże na prywatnym rynku w dalszym ciągu dla marek istnieje nieufność i brak prawie zupełnie zainteresowania. Natomiast dla dolara gotówkowego nadal istnieje mocna tendencja.

Pozostałe waluty kształtowa-

ły się na poziomie przedwczorajszym.

Z papierów wartościowych 5 proc. Łódzkie listy zastawne uległy niżycie o 25 punktów, spadając do 51,25 w placeniu. Pozostałe papiery wartościowe utrzymały swój kurs z przedwczoraj przy tendencji również słabej.

Cedula giełdy Łódzkiej

Na wczorajszym zebraniu giełdowym w Łodzi notowano:

	Tranz.	Sprzedaż	Kupno
Dolary	5,28		
Budowlana		41,00	40,50
Dolarówka		51,00	50,50
Inwestycyjna		109,50	109,00
Stabilizacyjna		64,00	63,50
Bank Polski		92,00	91,50

Tendencja utrzymana.

Warszawska giełda pieniężna

Na wczorajszym zebraniu giełdy walutowo-dewizowej w Warszawie obrót dewizami był nieco zmniejszony, przy tendencji niejednorodnej. Notowano: Amsterdam 358,40, Berlina 213,30, Bruksela 89,50, Kopenhaga 117,20, Londyn 26,23, Mediolan 43,39, Madryt 72,58, Nowy Jork 5,31,25, przez kable telegraficzne na Nowy Jork 5,31,38, Paryż 35, Praga 21,94, Zurych 172,75. W obrotach prywatnych: marka niemiecka 153, szyling austriacki 99,85, korona czechosłowacka 20,87, frank francuski 34,97, frank szwajcarski 172,55, gulden gdański 98, leje rumuńskie 2,97, pengó węgierskie 102, dinary jugosłowiańskie 11,40, lity łotewskie 1,33, funt szterlingów 26,24, funt palestyński 26,21, dolar gotówkowy 91,25 — 90,75, 7 proc. Śląska 72,50

AKCJE

Na rynku akcyjnym większe zainteresowanie zaznaczyło się jedynie dla akcji Banku Polskiego. Notowano: Bank Polski 92,50, Węgiel 11,50, Lębory 8,75, Ostrowieckie 14, Starachowice 32.

PAPIERY PROCENTOWE

Na rynku papierów procentowych państwowych i prywatnych uświadomienie było niejednorodne. Większych obrotów dokonano 5 proc. Warszawy nowymi. Notowano: 4 proc. premjowa 51,15, 5 proc. konwers. 68,50, 5 proc. kolejowa 60,25, 6 proc. 82,25, 7 proc. stabil. 63,50 — 63,75, 8 proc. obligacje budowlane BGK, I em. 93, 8 proc. przem. polsk. funtowe 94, 4 i pół proc. ziemskie 45,75 — 46, 5 proc. Warszawy stare 66,50, 5 proc. Warszawy z r. 1933 — 56,75 — 56,13 — 56,25, 5 proc. Łodzi 1933 r. 51,25. Transakcje dokonane a nietotowane: 3 proc. budowlana 40,25, 4 proc. inwestycyjna zwykła 110,25, 8 proc. dillonowska wy 5,31, dolar złoty 9,03.

Notowania giełdy zbożowo-towarowej w Łodzi

Zyto 13,50—13,75, pszenica 18,75—19,25, jęczmień 14,50—15,00, owies jednolity 15,75—16,25, owies zbierany — 15,25—15,75, mąka żytnia 1) 20,00 — 21,00, mąka żytnia 2) 21,00—22,00, mąka pszena 31,00—33,00, otręby żytnie 8,50—8,75, otręby pszenne 8,50—8,75, otręby pszenne grube 8,75—9,00, rzepak 36,50—37,50, groch Victoria 28,00—30,00, makuch lnia 16,50—17,50, makuch rzepakowy 14,50—15,50, śrut Soja 19,50—20,50, mak niebieski — 45,00—47,00, rzepak 33,50—35,50.

NOTOWANIA BAWELNY NOWY JORK

Loco 10,80, wrzesień 10,43, październik 10,43—44, listopad 10,45, grudzień 10,48—49, styczeń 10,52, luty 10,52, marzec 10,56, kwiecień 10,59, maj 10,63, czerwiec 10,65, lipiec 10,68.

NOWY ORLEAN

Loco 10,60, październik 10,57, grudzień 10,42, styczeń 10,45, marzec — 10,52, maj 10,57, lipiec 10,62.

BREMA

Loco 13,01, październik 11,69, grudzień 11,72, styczeń 11,75, marzec — 11,84, maj 11,87.

Podwyżka dla... celów statystycznych

Nowy cennik w przedsiębiorstwie zarobkowym nie wejdzie w życie

Przed kilku dniami Zw. właścicieli przedsiębiorstw zgrzebnych wydał nowy cennik dla przedsiębiorców zgrzebnych i wigonjowych. Cennik ten ma raczej charakter orientacyjny, ponieważ przedsiębiorcy zgrzebni i wigonjowi nie tworzą ściślejszego porozumienia. Poprzedni cennik wydany był przez związek w 1933 roku, to znaczy po zakończeniu wielkiego strejku włóknarzy i dostawcy do plac robotniczych, przewidzianych w umowie zbiorowej.

Obecny cennik wydany w okresie ożywienia w przedsiębiorstwie zgrzebnym i wigonjowym i dostosowany do mocnej tendencji, jaka panuje na rynku. Cennik ten podwyższa prawie wszystkie ceny za przedzę poszczególnych numerów wełny i półwełny o 10 proc., za przedzenie wigonji od 5 do 10 procent.

Jak już zaznaczyliśmy, realnego znaczenia na rynku cennik ten będzie miał. Dotychczasowe ceny w przedsiębiorstwie zarobkowym kształtują się poniżej cennika, wydanego w roku 1933 i niejednokrotnie ta faktyczna obniżka cen dochodzi do 40 procent.

Na rynku przedsiębiorczym wytworzyła się nienormalna sytuacja, że właściwie ceny za przedzenie wyznacza klient, przy słabszej koniunkturze natychmiast stara się on obniżyć ceny w stosunku do poprzedniego cennika, przy dobrej zaś koniunkturze niedopuszcza, by przedsiębiorca ceny podwyższył. Zresz-

ta sami producenci nie wyzyskują dobrych koniunktur dla podwyżki cen, ponieważ obawiają się, że ich stali klienci z powodu podwyżki cen zrezygnują z produkcji na szerszą skalę. Wobec takiej sytuacji na rynku, dalsza podwyżka cen o 10 procent, jaką przewiduje cennik obecny, jest faktycznie nie do przeprowadzenia i raczej będzie służyć dla celów statystycznych.

Należy podkreślić, że zwyżka

cen za przedzenie zgrzebne miałaby natychmiastowy wpływ na zwyżkę cen gotowych artykułów strzechgarowych, co z kolei mogłoby się przyczynić do osłabienia obrotów.

Jeżeli chodzi o zwyżkę cen w dziale wigonjowym, to jest ona naogół realna, gdyż jak wiadomo, już przed tem, wskutek sytuacji, na tym rynku wytworzonej, ceny tej przedży poszły znacznie w górę.

Mało nowych gatunków

Konkurencja anonimowców w pończosznictwie osłabła

Sezon zimowy w przemyśle pończoszniczym trwa już od przeszło miesiąca. Jednakże dopiero w tym tygodniu rozpoczęła się wysyłka zamówień na prowincję.

Poważniejsze fabryki produkujące pończochy, wypuściły na rynek w małej ilości nowe artykuły. Przedewszystkiem gatunki manipulowane. Największym po pytem cieszą się obecnie pończochy czyste wełniane. Zamówień jest narazie niezbyt dużo. Przemysłowcy spodziewają się jednak, iż wraz z nadejściem zimniejszych pogód liczba zamówień znacznie się powiększy. Na pończochy jedwabne nadeszły również zamówienia. Zamówienia te jednak są znacznie mniejsze, niż w sezonie letnim. Zarów-

no na pończochy wełniane, jak i jedwabne zamówienia napływają mniej więcej w równej mierze z całej Polski.

Bołączką przemysłu, produkującego pończochy, jest w dal-

Wzrost eksportu przedży czesankowej

Na podstawie danych konwencji przedsiębiorstw czesankowych, eksport przedży czesankowej w sierpniu r. b. wyniósł 114,133,39 kg. wartości zł. 966,534,07, wobec 102,194 kg. wartości złotych 897,633,74 w lipcu.

Eksport przedży czesankowej w sierpniu wzrósł o 11,939,39 kg. wartość zaś wywiezionej przedży zwiększyła się o 68,900,33 zł.

szym ciągu nieunormowana produkcja oraz nieunormowane ceny. Narazie nie można przewidzieć przebiegu sezonu zimowego, gdyż zbyt pończoch jest w dużej mierze uzależniony od stanu pogód.

Konkurencja anonimowego przemysłu pończoszniczego w sezonie zimowym jest znacznie mniejsza, niż w sezonie letnim. Natomiast wielką przeszkodą w produkcji branży pończoszniczej jest ciągiła zwyżka cen przedży czesankowej i niezwykle utrudnione warunki otrzymania tej przedży.

Wypłacalność w branży pończoszniczej jest średnia. Kryje się przeważnie weksłami z terminem około 3 miesięcy.

Kino **„EUROPA”**
Narutowicza 20
Pocz. 12. 2. 4. 6. 8. 10

Dziś ostatni dzień po cenach zniżonych!
Marlena Dietrich
w filmie **„Kaprys hiszpański”**

O g. 12 i 2
dwa specjalne poranki
ceny miejsc od **80** GR.

Kino **„CZARY”**
Cegielniana 2.
Dziś i dni następnych!

I. — Rewelacyjny film salonowo-sensacyjny, demaskujący działalność aferzystów bankowych
NIEBIESKIE PTAKI
W rol. gł.: Gerda Maurus, Paweł Hartman i Oskar Homolka
Początek o godz. 12 — Na pierwszych seansach wszystkie miejsca po 54 grosze

II. Przebojowa areykomedja polskiej produkcji
Parada rezerwistów
W rol. gł.: Adolf Dymcza, Walter, Sielański, Mankiewiczówna

UCZNIOWSKIE I DZIECIĘCE UBIORY

dla chłopców i dziewcząt wykonuje z własnych i powierzonych materiałów po cenach kryzysowych pierwszorzędna pracownia

S. Lejzerowicza (firma egz. od 1889 r.)

Kilińskiego 52 (róg Narutowicza) sklep frontowy, gmach Hotelu Polonia

Dr. med.
S. KANTOR
Spec. chorób skórnych i wenerycznych
UL. PIOTRKOWSKA 90
tel. 129-45
Przyjmuje od 8-2 i od 5-9 wiecz. W niedz. i święta od 8-2.

Dr. med.
TREPMAN
specjalista chorób wenerycznych, skórnych, moczopłciowych
Zawadzka 6, front II piętro, telef. 234-12
przyjmuje od 8-12, 2-4 i 6-9 wiecz. W niedziele i święta od 8-1 pp.

Dr.
F. Praszki
powrócił
CEGIELNIANA 3.

DR. MED.
J. Herszfinkiel
Zielona 8-a
(róg Al. Kościuszki) tel. 111-87
powrócił

DR. MED.
Ignacy Margolis
Okulista
Piotrkowska 113,
tel. 165-17 powrócił
Godz. przyjęć 1-3 i 5-7.

Dr. med.
B. Mrówka
choroby wewnętrzne
powrócił.
1-go Listopada 32 (GDAŃSKA 12)
— Telefon 183-09
przyjmuje od 3-4.

Dr. med.
NIEWIAŹSKI
Specjalista chorób wenerycznych, skórnych i seksualnych
Andrzeja 5, telef. 159-40
przyjmuje od 8-11 rano i od 5-9 w w niedziele i święta od 9-12

Dr. med.
M. Dawidowicz
powrócił
chor. wewn.
ELEKTROKARDIOGRAFJA
(zdjęcia prądów czynnościowych serca)
ul. Narutowicza 42
Tel. 184-91 Godz. 5-7.

Kino **RAKIETA**
Sienkiewicza 40, tel. 141-22
Początek w dni powsz. o 4, w sob., niedziele i święta o 12
Dzisiaj i dni następnych!

CORSO
Początek w dni powsz. o 4, w soboty, niedziele i święta o godz. 12-ej.
Ceny miejsce: **50 i 54 gr.**
następne **54, 85 i 1.09**

Kupujcie z 1-go źródła
Wielki wybór:
Wózków dziecięcych
Łóżek metalowych
MATERACY wysielanych
MATERACY sprężyn.
„Patent”
ŁÓŻEK polowych
w fabrycznym „DOBROPOL” Łódź, Piotrkowska 73
— składsie „DOBROPOL” —

ŁÓŻEK komodowych
WYŻYMACZEK
marki „Rubber”
ŁODÓWEK
LEŻAKÓW, HAMAKÓW
ROWERÓW i drewn.

NA SEZON!
WYBOROWE CIASTKA
po 20 gr.
oraz
KOLACJE JARSKIE
z 5-ciu dań po 90 gr.
poleca
Cukiernia „**ZRÓDŁO**”
Przejazd 1. — Tel. 209-87 i 133-72

Ogłoszenia drobne

Nauka i wychowanie

ANGIELKA ndziela angielskiego. Konwersacja — korespondencja. Akcent londyński. Tel. 245-88. Sienkiewicza 18, m. 14.

LACINNIK specjalista udziela lekcji. Zgłoszenia telef. 222 10.

Kupno i sprzedaż.

WÓZKI dziecięce, wyżymaczki po cenach przystępnych poleca Marja Jakobi, Piotrkowska 107, sklep w podwórzu.

PIANINO do sprzedania w stanie pierwszorzędnym. Kaszub, Drownowska nr. 77, tel. 212-47. 524-5

Różne

BACZNOŚĆ! Uwaga Nr. 47 Kilińskiego Nr. 47. Taniol Tapicier i dekorator, majster dyplomowany i cechowy przez ministerstwo zatwierdzony w roku 1905 przyjmuje wszelkie tapicerskie i dekoracyjne roboty i reperacje po bardzo niskich cenach. Uwaga: proszę mnie zawiadomić listownie S. Karabanow Nr. 47 Kilińskiego Nr. 47 Mistrz dyplomowany i cechowy

LOKAL FABRYCZNY
szed., wgl. jasny parter w dobrym stanie o powierzchni 600 — 700 mtr.² wydzieloną lub kupić. Oferty do adm. sub. „AZ”.

ZA ZWROTEM kosztów tramwajowych zamelduję, wymelduję w ubezpieczalni społecznej. Telefon 166-78. Pomorska 6, m. 21. 10553-2

Choroby zwierząt
(Specjalność — psy domowe)
Lekarz weterynaryjny
M. A. Reich
przyjmuje codziennie od 9 do 11 i od 4-7 p. p.
Szczepienie i strzyżenie psów
Newotła, 11 p. Tel. 175-77
Ceny lecznicowe.

Posady

KIEROWNIK potrzebny, energiczny fachowiec do większej tkalni z dobrą referencjami. Zgłosić się do związku, Śródmiejska 16, od godz. 15-18. 544-3

MŁODY, energiczny kierownik tkalni (Klajdersztyff) zmienił posadę. Łaskawe oferty do „Głosu Porannego” sub „tkalnia”. 592-2

POMOCCNICA buchaltera biegle pisząca (izr.) potrzebna. Oferty pod „Biuro”. 10550-2

Lokale

PANNA w średnim wieku, zupełnie zagospodarowana w jednym pokoju z kuchnią, przedpokojem, na szesm piętrze z balkonem, poszukuje sublokaterki izraelskiej do wspólnego zamieszkania. Cena umiarkowana. Oferty sub. „Ch”. 10157-2

Koncesjonowane Prywatne **PRZEDSZKOLE**
T. Szmigiel-Karafkovej
ul. Piotrkowska 182
zawiadamia, że zajęcia rozpoczną się w poniedziałek, dn. 16 b. m. — Zapisy dzieci w wieku od lat 4-7 przyjmuje się od 4-6 popoł.

Ogłoszenie.
Syndeyce tymczasowi masy upadłości firmy „Samuel Turner i S-ka” na mocy art. 514 i nast. K. H. wzywają wierzycieli powyższej upadłości, których należności zostały przyjęte do masy, aby w dniu 5 października 1935 r. o godz. 12-ej stawili się w Sądzie Okręgowym w Łodzi, Pl. Dąbrowskiego Nr. 5, pokój Nr. 15, celem wysłuchania sprawozdania syndyków tymczasowych o stanie upadłości, oraz zawarcia układu, lub związku wierzycieli i wyboru syndyka ostatecznego.

CECINA SANDLER
b. wieloletni prof. Uniwersytetu Piękności w Paryżu, długoletnia instruktorka Kursów Kosmetycznych w Warszawie, Pl. Trzech Krzyży 11, — udzielać będzie bezpłatnie porad kosmetycznych w dniach: 14, 15, 16 i ewentualnie 17-ym września w Łodzi w „Grand-Hotelu”. godz.: 10-2 i 4-7.

Dr. med.
Wiktor Miller
choroby wewnętrzne (specj. choroby reumatyczne)
powrócił
Sienkiewicza 40, tel. 146-11
Przyjm. 4.30-7 popoł.
GABINET FIZYKALNEJ TERAPII

4-POKOJOWE słoneczne frontowe mieszkanie z wygodami z nowym demu do wynajęcia od zaraz. Wólczańska 23.

W NAJPIĘKNIJSZYM domu Łodzi przy ul. Gdańskiej 74 do oddania od zaraz 3-pokojowe mieszkanie z kuchnią, wszelkimi wygodami Wiadomość u gospodarza, J. Salomonowicza, Gdańska 57, tel. 185-94. 10421-3

4-POKOJOWE eleganckie frontowe mieszkanie z kuchnią i wygodami w czystym i spokojnym domu do wynajęcia natychmiast. Andrzeja 31, tel. 123-22.

1, 2 POKOJE umeblowane, front, 1 piętro, wejście z klatki schodowej, nadające się na gabinet lekarski lub dentystyczny, telef. 236-39, Zgierska 21. 10548-2

3 i 4 POKOJE z kuchnią i wszelkimi wygodami dobrze utrzymane w czystym i spokojnym domu do wynajęcia natychmiast. ul. Mielczarskiego 4, tel. 123 - 22. 10596-2

3, 4 i 5 POKOJOWE mieszkania z wszelkimi wygodami od zaraz do wynajęcia. Wiadomość: Andrzeja 29, u dozorca.

DR. MED.
A. MAZUR
laryngolog
UL. PIŁSUDSKIEGO 65
POWRÓCIŁ

Dr. J. Mandelkort
rentgenolog
POWRÓCIŁ
ul. Wólczańska 18
(Legionów 8-a) tel. 240 24

DR. MED.
N. ROZEN
STOMATOLOG
przeprowadził się na
ul. AL. KOŚCIUSZKI 17
Tel. 216-57.

Dr. J. Nadel
AKUSZER-GINEKOLOG
przyjmuje od 2-5 i 6-7.30 w.
Andrzeja 4, tel. 228-92

Ala Izbička
pielęgniarka dyplomowana
Narutowicza 47
tel. 246-36

Dr. med.
Józef LUBIEZ
CHIRURG I ORTOPEDA
powrócił
Południowa 9, tel. 183-17

Do akt. Nr. Km. 1593 | 35
OBWIESZCZENIE.
Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, rew. 13-go zam. w Łodzi przy ul. Al. 1-go Maja 34 na zasadzie art. 602 K.P.C. ogłasza że w dn. 17 września 1935 r. o godz. 12 w Łodzi, przy ulicy 6-go sierpnia 7 odbędzie się publiczna licytacja ruchomości, a mianowicie: mebli, fortepianu, żyrandola i maszyny do pisania m. „Remington” oszacowanych na łączną sumę zł. 2225
które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.
Łódź, d. 31.8.35 r.
Komornik (-) St. Dulkowski
Sprawa Brunona Sommera p-ko Ryszardowi Voglowi

przez **KOWALSKINA**
STOJUJE NA PRZY UPORCZYWYCH BOŁACH GŁOWY
FAOR. CHEM.-FARM. „AD. KOWALSKI” WARSZAWA

Hans Jaray, Michiko Meini, Albert Basserman, Oskar Karlweis w oświetleniu arcydzieł wielkich gwiazd amerykańskich
Ostatnia miłość (Letzte Liebe). — Mówiony i śpiewany po niemiecku. — Piosenki: Ryszard Tauber
Na pierwszy seans i poranki miejsca po 54 gr. Następnym program: Chłopcy z Placu Broni

— I. — Dziś i dni następnych! — Wielki podwójny program! — II. —
IMITACJA ŻYCIA Poraz pierwszy **Walka o prawdę**
Wielki dramat wg powieści FANIE HURSL — autorki „Bożnej ulicy” i „Zaledwie wczoraj” — W rolach głównych: WIELKI DRAMAT SENSACYJNY. — W roli głównej: Brawurowy, Bohaterski, Rycerski, Nieustraszony
Claudette Colbert i 3-letni geniusz ekranu **Baby Jane** **Buck Jones** EMOCJA! NAPIĘCIE!

NOWOOTWORZONY
Salon **MÓD** p. n. „**BARDYNIÓWNA**” **NARUTOWICZA 7** w bramie
part. m. 2
— telefon 23-309 —
poleca ostatnie nowości na sezon jesienno-zimowy. **Ceny przystępne!**

Cała Łódź

musi zobaczyć największe
arcydzieło filmowe

BENGALI

demonstrowane z nie-
notowaniem dotychczas
w Łodzi powodzeniem w

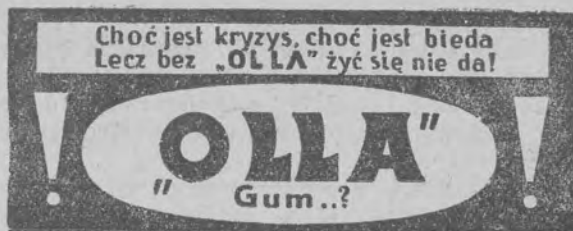
GRAND-KINIE

POCZĄTEK o 12.
PASSE-PARTOUTS, BILETY ULG.
I BEZPŁATNE NIEWAŻNE

LODU

od najmniejszej ilości dostarcza
B. Rubinek, Południowa 39,
skład Nr. 43, tel. 148-05
Punktualna dostawa do mie-
szkań prywatnych.

Choć jest kryzys, choć jest bieda
Lecz bez „OLLA” żyć się nie da!

CASINO

Pocz. seansów: 12. 2. 4. 6. 8. 10

Dziś uroczyste otwarcie sezonu!

Najlubiejsza gwiazda ekranów, słynna
z filmów „CSIBI” i „PIOTRUŚ” —

Wiedeński smak! — Węgierski temperament!
Paryska pikanteria! — Amerykański rozmach!
Film mówiony i śpiewany po niemiecku!
Muzyka i piosenki M. Brodsky'ego, komp. przeb. „Csibi” i „Piotrusia”

DZWIĘKOWY KINOTEATR „CAPITOL”

Joan Crawford, Clark Gable, Robert Montgomery

MĘŻOWIE DO WYBORU

Film pogodniejszy, niż najweselsza komedia.

Reżyserja znakomitego S. Van Dyke'a. Nadprogram: Aktualności P. A. T.

Początek w dni powsz. 4.30, DZIŚ i JUTRO o 12.30

Dziś prezentujemy!

TRZY GWIAZDY
W JEDNYM FILMIE

Prenumerata miesięczna „Głosu Porannego” ze wszystkimi do-
datkami wynosi w Łodzi zł. 4.60, za odosłanie —
40 groszy, z przesyłką pocztową w kraju — zł. 6.—, zagranicą — zł. 9.—

Rękopisów redakcja nie zwraca.

Ogłoszenia za wiersz milimetry 1-szpaltowy (strona 5 szpalt): 1-sza strona 2 zł., Reklamy tekstowe
redakcyjnym zł. 1.50; w tekście: z zastrzeżeniem miejsca 60 gr., bez zastrzeżenia miejsca
50 gr., nekrologi 40 gr. Zwyczajne (str. 10 szpalt) 12 gr. Drobne 15 gr. za wyraz, najmniejsze ogłoszenie zł. 1.5
Poszukiwanie pracy 10 gr. za wyraz, najmniejsze zł. 1.20. Ogłoszenia zaręczynowe i ślubinowe 12 zł. Ogł.
szczenia zamiejscowe obliczone są o 50% drożej, firan zagr. 100%. Za ogłoszenia tabelaryczne lub fantaz. dod.
30%. Ogłoszenia dwukolor. o 50% drożej.